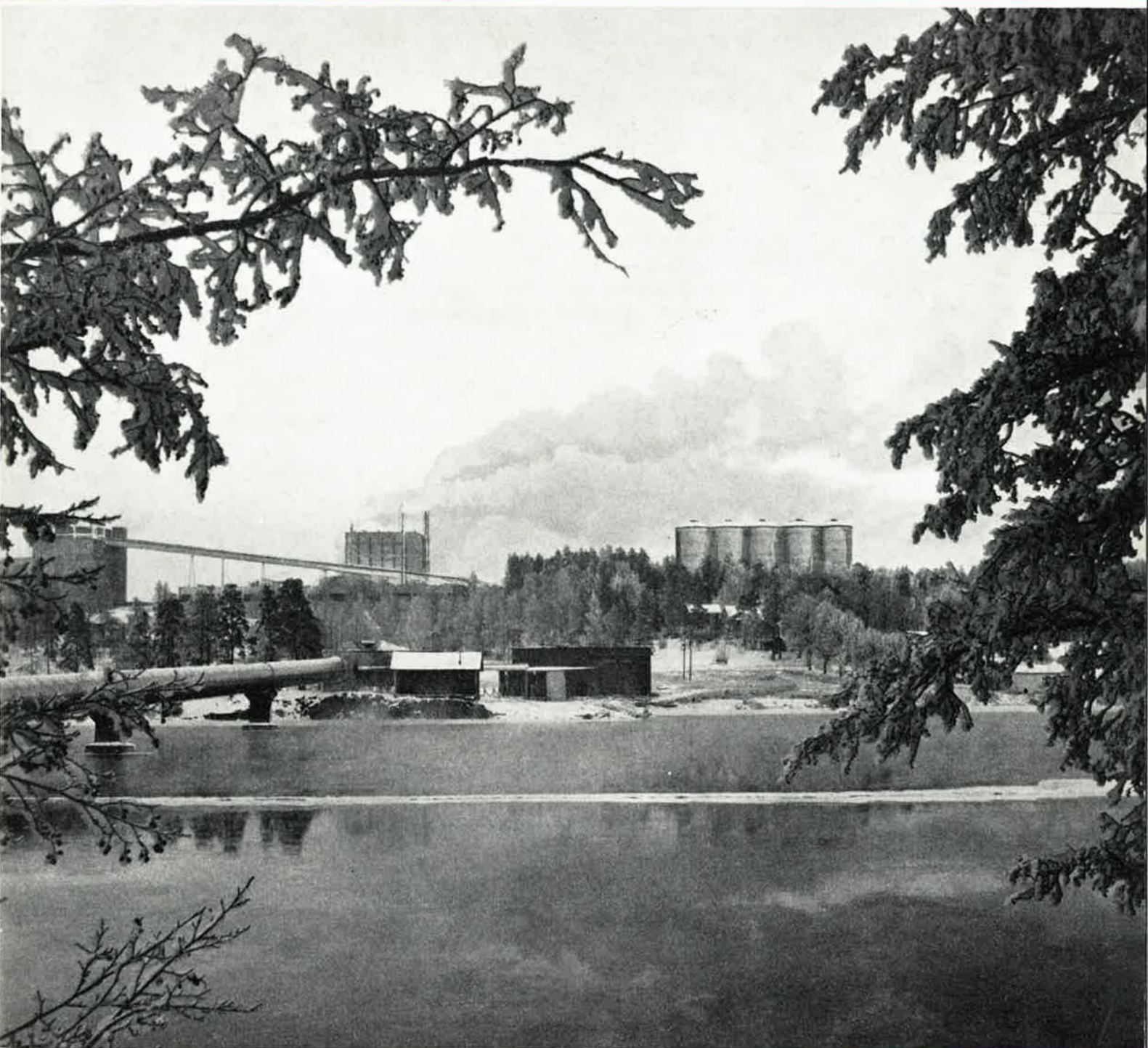

KYMI-YHTYMÄ

**HENKILÖKUNNAN
JULKAISU**

- 1 Vuorineuvos K. E. Ekholmin joulu- ja uudenvuoden tervehdys
 - 2 Rovasti Rurik Tammekas: Hän tulee omiensa tykö
 - 3 † Vapaaherra Knut von Troil
 - 4 Isännöitsijä C. J. Cedercreutz 50-vuotias
 - 5 Omakotitalo
 - 6 Insinöörejä metsä- ja puutavaraongelmiin tutustumassa
 - 7 Metsäneuvos Bj. Bützow: Puunjalostusteollisuus maamme metsätalouden perusta
 - 8 Metsänhoitaja Eric Appelroth: Metsikkö metsän tuottoyksikkönä
 - 10 Metsänhoitaja Aaro Hiekkala: Metsämaiden ojittamisesta
 - 11 Ylimetsänhoitaja Topi E. Heikkerö: Puun tarkempi talteenotto
 - 13 Ylimetsänhoitaja Topi E. Heikkerö: Puun korjuun metsävaiheen koneellistaminen
 - 15 Vesiensuojelun neuvottelukunta Kuusankoskella
 - 16 Omakotitalonäyttely Kuusankoskella
 - 18 Uusi telahiomakone Voikkaalla
 - 19 Juantehtaan kartonkikoneeseen parannuksia
 - 20 Högforsin Heinolan tehtaalla jälleen huomattava laajennus
 - 22 Juankosken uusi vanhainkoti
 - 24 Kuntokuukausi Kymintehtaalla
 - 27 Pitkäaikaisesti palvelleita
 - 28 Merkkipäiviä
 - 32 Muisto Juantehtaan 150-vuotisjuhlista
- Takakansi: Kuusankosken Kirkkokuoro 40-vuotias
Toimituksen tuoilta

Kirjoitusten ja kuvien lainaaminen ilman lupaa kielletty

TOIMITUS: VASTAAVA TOIMITTAJA: VEIKKO TALVI - TOIMITUSSEHTÄVÄ: HELI KYLLÖNEN - KIRJAPAINO: KOUVOLAN KIRJA- JA KIVIP.

Kymijoki ja Kuusanniemen sulfaattiselluloosatehdas huurteisissa kehyksissä.

Metsätalouden perustietojen tunteminen on tärkeä jokaiselle suomalaiselle. Metsät ovat maamme luonnonrikkautta ja puunjalostusteollisuus se tuotannonala, johon ulkomaanvientimme kokonaista kolme neljännekseltään perustuu. Nykyoloissa ei riitä se, että puunjalostusteollisuutemme on korkealla tasolla. Myös metsiämme on osattava hoitaa niin, että saisimme jalostettavaksi yhä enemmän puuta. Metsätöissä ja kuljetuksissa eivät myöskään enää vanhat menetelmät kelpaa, vaan ne on korvattava uusilla tehokkaammilla. Näistä ajankohtaisista metsätaloustietoisuuksista on lehdessämme viisi asiantuntijoiden kirjoittamaa artikkelia.

Valtion vesiensuojelun neuvottelukunta on vierailut Kuusankoskella ja tutustunut yhtiömme vesikysymyksiin. Erityisesti Kuusanniemen sulfaattiselluloosatehdas oli sen mielenkiinnon kohteena. Käyntinsä aikana neuvottelukunnan jäsenet totesivat, että tehtaalla on tehty

kaikki voitava vesikysymysten ratkaisemiseksi tehokkaalla tavalla ja vesiensuojelulain mukaisessa hengessä.

Högforsin Heinolan tehdas on saanut jälleen uuden tehdashallin. Nykyisin tehtaan kokonaistilavuus on jo 165 000 m³. Uusista konehankinnoista esitellään lehdessämme Voikkaan korjauspajan uusi telahiomakone. Juantehtaan kartonkikoneeseen on liitetty kuusi uutta kuivaussilinteriä ja koneen tuotanto on paksuja laatuja ajettaessa lisääntynyt n. 10 prosentilla.

Kuusankoskella omakotirakennustointa jatkuu vilkkaana. Yllättävän suurta mielenkiintoa herätti omakotitalonäyttely, jossa kävi puolisentoista tuhatta henkeä tutustumassa omakotitalon suunnittelu- ja rakenneratkaisuihin sekä kalustamisesittelyihin.

Juankosken kunnan viimeisin saavutus on uusi ajanmukainen vanhainkoti. Tässä talossa on myös yhtiöläisveteraaneja viettämässä elämänsä ehtoota.

Hyvät yhtiöläiset

Kuluvan syksyn aikana olemme saaneet päätökseen suurimman yhdellä kertaa toteutetun tehdasrakennushankkeen, mitä yhtiölämme on yli 90-vuotisen toimintansa aikana ollut. Vanhat tehtaamme ovat kehittyneet ja laajentuneet asteittain, mutta nyt on Kuusankosken tehtaisiin liitetty uusi, niin rakennuksiltaan kuin tuotantokyvyltään suuri tuotantoyksikkö, Kuusanniemen sulfaattiselluloosatehdas.

Työllisyyden kannalta Kuusanniemen tehtaan rakentaminen sattui otolliseen aikaan. Lyhyen hengähdystauon jälkeen rakennustöiden painopiste siirtyi Voikkaalta paperitehtaan ja vesivoimalaitoksen laajennustöiden valmistuttua Kuusanniemen tehdasrakennukselle, joka tarjosi yli kahden vuoden ajan runsaasti työtilaisuuksia paitsi yhtiön omalle väelle myös ulkopuolisille. Nytemmin yhtiön piirissä ei ole kuitenkaan näkyvissä uusia rakennushankkeita, joten työllisyystilanne hyvien rakennusvuosien jälkeen saattaa vaikeutua.

Kuusanniemen tehtaan koekäyttö päästiin alkamaan hieman suunniteltua aikaisemmin, mutta toistaiseksi tehdas ei vielä käy täydellä teholla. Suuren tehtaan käyntiinajossa on aina omat hankaluutensa ja selluloosan hyvien laatuominaisuuksien saavuttaminen vaatii myös paljon ponnistuksia. Toivokaamme tehtaan yritteliäälle henkilökunnalle menestystä tässä vaativassa tehtävässä.

Kuusanniemen tehdas tulee palvelemaan paperitehtaitamme ja parantamaan niiden tuotantoedellytyksiä. Toivottavasti sulfaattiselluloosamme saavuttaa menestystä myös vientimarkkinoilla. Valitettavasti tämän hetken näkymät eivät kuitenkaan ole rohkaisevia. Puunjalostusteollisuutemme vienti on joutunut viime aikoina kokemaan yllättäviä, ankaria takaiskuja, ja kun kustannustasomme jatkuvasti nousee, on tilanne tällä hetkellä erittäin huolestuttava.

Olosuhteet huomioon ottaen saamme sentään olla kuluneeseen vuoteen tyytyväisiä. Tehtaamme ovat käyneet melkein täydellä teholla. Myös sanomalehtipaperin valmistusrajoituksia on ainakin tilapäisesti voitu pienentää. Riittävä tilauskanta, koneiden häiriytymätön käynti ja työrauha ovat asioita, jotka luovat teolliseen toimintaan jatkuvuutta ja antavat meille tulevaisuudenuskoa.

Hyvät yhtiöläiset! Kiitän teitä kuluneesta vuodesta. Toivotan teille rauhallista joulua ja hyvää uutta vuotta. Lähetän sydämelisen tervehdykseni myös eläkeläisillemme.

Hän tulee omiensa tykö

Jälleen syttyvät jouluvalot ja koetaan kuinka joulun tunnelma entisestäänkin kiihtyneestä kiireestä ja kasvaneesta paineesta huolimatta sittenkin syntyy niin, että 'vanhakin nuortuu' ja jokaisen mielen valtaa joululle ominainen odotus.

Tämän ulkonaisesti yhä valoisammaksi, äänekäämmäksi ja runsaammaksi muodostuneen joulumenon keskellä on joulun alkuperäisellä ydinsanomalla myös oma asemansa. Kun ensimmäisen jouluyön tapahtumien aikalainen antaa todistuksensa Vapahtajan syntymästä, joutuu hän toteamaan: "Hän tuli omiensa tykö ja hänen omansa eivät ottaneet häntä vastaan". Mitä sisältää sanonta omiensa tykö?

Kuluvana vuonna on vietetty Matilda Wreden syntymän satavuotisjuhlaa, jonka yhteydessä on palautettu mieliin suuren kymenlaaksolaisen persoonallisuuden, vankien ystävän, elämäntyötä. Kun milteipä poikkeuksetta muut, myös omaiset, toisaalta tuomitsivat ja syyttivät, toisaalta tahtoivat unohtaa ja hyljätä vangit, rikoksenteijät, näki Matilda Wrede näissä unohdetuissa ja osattomissa 'ihmisen, 'omansa', jonka luo hän ennakkoluulottomasti, laskelmoimatta ja rohkeasti tahtoi mennä toivoen voivansa antaa jotain oman elämänsä rikkaudesta. Useimmat Matilda Wreden ystäväistä eivät ymmärtä-

neet tämänkaltaista elämänasennetta. Myös monien vankien oli vaikea ymmärtää jalon hyväntekijänsä pyyteetöntä rakkaudenpalvelua. Toiminnan suunta oli kokonaan Matilda Wredestä vankeihin päin. Hän samaisti itsensä vankien kanssa, hän näki heissä 'omansa'.

Ajatellessamme joulun ihmettä, seimen lapsen tuloa omiensa tykö, pidämme ehkä vieläkin yksiselitteisemmin aivan selviönä sitä, että ne 'omat', joiden luo hän yhä on tulemassa, joille siis joulu-evankeliumi kuuluu, ovat aivan määrättyt, pienet ja harvinaiset ryhmät, joiden ulkopuolelle asetamme paitsi itseämme myös monet, monet toiset. Jeesus luki kuitenkin 'omiensa' joukkoon kieltäjä Pietarin, syntisen vaimon fariseuksen huoneessa ja ristin ryöväriin, siis jokaisen. Hän identifioi itsensä jokaisen ihmisen kanssa.

Vaikka joulun tunnelmaa yhä näyttävätkin synnyttävän nuo kaukaiset: seimi, oljet, talli, paimenet, tietäjät, enkelit, varsinainen joulun sanoma tulee kuitenkin omiensa tykö myös sinne, missä elämä ja ympäristö on arkisempi, sinne missä päivittäin on kamppailtava tuotannon, tehokkuuden, poljennon ja kierrosluvun kanssa, sinne missä ihmissuhteet, yksinäisyys, turvattomuus ja syyllisyys ovat muodostuneet ongelmiksi, sinne missä on surua ja ahdistusta, mutta myös sinne, missä on aihetta iloon ja osataan iloita ja kiittää.

Ensimmäisenä jouluna oli myös niitä, jotka ottivat Hänet vastaan. Se tapahtui niin, että he pysähtyivät ja kumartuivat joulun ihmeen edessä. Meitäkin kehoitetaan, meillä on oikeus pysähtyä ja miksi ei kumartua. Hän kyllä tulee omiensa tykö!

Ruuk Päämetsä

Vapaaherra Knut von Troil

Varatuomari, vapaaherra Knut von Troilin kohtasi äkkikuolema 28. 11. hänen ollessaan metsästysmatkalla Karkkilassa.

Varatoimitusjohtaja, vapaaherra Knut von Troil siirtyi v. 1957 täysinpalvelleena eläkkeelle, mutta yhtiömme sai edelleen käyttää hyväkseen hänen laajaa asiantuntemustaan hänen suostuessaan jäämään yhtiön hallituksen sihteeriksi. Tätä tointa hän hoiti kuolemaansa saakka ja siten hän tuli palvelleeksi yhtiötämme 43 vuotta. Hänen ansiokas päivätyönsä oli sitäkin merkittävämpi, kun se liittyi hänen sukunsa arvokkaisiin teollisuusperinteisiin. Hänen iso-isänsä oli Kuusankoski-yhtiön perustajia ja tämän yhtiön johtokunnan ensimmäinen puheenjohtaja ja isänsä Kymin Osakeyhtiön hallituksen pitkäaikainen jäsen.

Knut von Troil oli syntynyt Turussa 16. 3. 1892. Tultuaan ylioppilaaksi v. 1909 hän ryhtyi opiskelemaan lakitiedettä, suoritti oikeustutkinnon v. 1914 ja sai varatuomarin arvon v. 1917. Toimittuaan ensin asianajajana hän tuli v. 1918 Suomen Sahanomistajayhdistyksen asiamieheksi. Vuodesta 1921 alkoi hänen pitkä ja menestyksellinen uransa Kymiyhtiössä. Tällöin hän tuli Halla Osakeyhtiön apulaisjohtajaksi hoi-

taen samalla myyntipäällikön ja juristin tehtäyhtiön toimitusjohtajan apulaiseksi ja v. 1937 vät. V. 1925 hänet nimitettiin Kymin Osakeyhtiön varatoimitusjohtajaksi.

Kuusankoskella ollessaan varatoimitusjohtaja Knut von Troil joutui hoitamaan useita luottamustehtäviä. Vv. 1937—1949 hän toimi yhtiön ammattikoulun johtokunnan puheenjohtajana, oli Kuusankosken kunnanvaltuuston jäsen vv. 1929—1932, Kotkan Kauppakamarin puheenjohtaja vv. 1937—1940, Vakuutusosakeyhtiö Varman ja sen jatkajan Eläke-Varman hallintoneuvoston varapuheenjohtaja vv. 1949—1957 ja Vakuutusyhtiö Saha-Palon hallituksen puheenjohtaja vv. 1952—1957. Hän toimi innokkaasti maanpuolustuksen hyväksi niin rauhan kuin sodan vuosina. Myös urheilu sekä liikunta kuuluivat hänen harrastuksiinsa. Erityisesti metsästys, jonka parissa hän kohtasi matkanpänsä, oli hänelle kaikki kaikessa.

Vapaaherra Knut von Troil oli velvollisuudentuntoinen ja kunnioitusta herättävä teollisuusmies, mutta samalla hyväsydäminen ihminen, jolle sosiaalisten olojen kehittäminen yhtiömme piirissä oli hyvin läheinen asia.

Isännöitsijä C. J. Cedercreutz **50-vuotias**

Yhtiömme Högforsin tehtaiden isännöitsijä vapaaherra Carl Johan Cedercreutz täyttää tammikuun 3 päivänä 50 vuotta. Hän on syntynyt Helsingissä, tuli ylioppilaaksi Nya Svenska Läroverketistä v. 1933 ja valmistui dipl. insinööriksi Teknillisestä Korkeakoulusta v. 1938.

Toimittuaan ensin Wärtsilä-yhtymän Kone- ja Sillassa sekä Pietarsaaren Konepajalla työsuunnittelu- ja työntutkimusinsinöörinä dipl. ins. Cedercreutz siirtyi v. 1943 A. Ahlström Oy:n Varkauden vaneri- ja puutalotehtaiden huoltoinsinööriksi. Yhtiömme palvelukseen Högforsin Tehtaan konepajan päälliköksi hän tuli v. 1946, nimitettiin v. 1949 Kuusankosken tehtaiden korjauspajojen päälliköksi ja nykyiseen tehtäväänsä Högforsin tehtaiden isännöitsijäksi v. 1958. Jo poikavuosinaan Högforsin Tehdas oli tullut hänelle läheiseksi hänen isänsä vapaaherra Edward Cedercreutzin johtaessa Högfors-yhtiötä. Isännöitsijä Cedercreutzin johtajakautena Högforsin tuotanto on kasvanut, uusia artikkeleita on kehitetty ja laaduntarkkailuun sekä markkinointiin on kiinnitetty aivan erityistä huomiota. Högfors-tuotteet — tuohon nimeen sisältyy maamme metalliteollisuuden arvokkaita perinteitä — ovat kestäneet hyvin ankarassa kotimaisessa kilpailussa ja saaneet ulkomaisiakin ostajia.

Kotimaassa hankkimaansa perusteellista valimo- ja konepajakokemustaan isännöitsijä Cedercreutz on täydentänyt lukuisilla ulkomaanmatkoillaan, jotka ovat suuntautuneet useihin Euroopan maihin ja Yhdysvaltoihin.

Isännöitsijä Cedercreutz on Suomen Metalliteollisuusyhdistyksen, Suomen Metalliteollisuuden Työnantajaliiton, Romurauta Oy:n ja Konepajainsinööriyhdistyksen johtokuntien jäsen. Hän on edustanut Suomen Metalliteollisuusyhdistystä kansainvälisissä valimoalan kokouksissa.

Viime sodissa isännöitsijä Cedercreutz palveli rannikkotyöstössä ja panssarivoimissa. Sotilasarvoltaan hän on insinöörikapteeni.

Teollisuusmiehenä isännöitsijä Cedercreutz on tarmokas, aloitekykyinen ja tulevaisuuteen tähtäävä, mutta samalla hän on luonteeltaan välitön ja humaani, jolle myönteisen ilmapiirin ja hyvien suhteiden luominen on helppoa. Häntä kiinnostavat myös yhteiskunnalliset ja kulttuurikysymykset. Itse hän on ollut innokas amatöörimuusikko ja on soittanut viulua mm. Högforsin, Varkauden ja Kuusankosken orkestereissa. Hän toimi aikanaan myös viimeksi mainitun orkesterin puheenjohtajana. Lomansa hän viettää purjeveneessä Suomenlahden saaristossa ja ulapoilla.

Omakotitalo

Toisaalla lehdessämme kerrotaan, että äskeistä omakotitalonäyttelyä kävi katsomassa puolisentoista tuhatta henkeä. Kun esittelyn kohteena oli vain yksi rakennus, jota ei edes ollut suunniteltu miksikään näyttelytaloksi, vaan se oli yksi monien joukosta, vaikutti näyttelyn saama yleisömenestys suorastaan yllättävältä.

Tämä on mitä vakuuttavin osoitus siitä, että omakotirakennustoiminta kiinnostaa jatkuvasti. Samaa kertovat myös vuosittaiset tilastot, jotka ilmaisevat omakotitalojen lukumäärän jatkuvasti lisääntyvän. Onhan Kuusankoskella jo toinen tuhat hyvällä alulla.

Mutta näyttelyn herättämä kiinnostus saa näyttämään asian aivan kuin uudessa valossa. Omakotitalo askarruttaa varsin monien mieltä. Harrastus ei tunnu loppuvan silloinkaan, kun talo on saatu valmiiksi ja siinä on jo vuosikautia asuttu. Mielellään verrataan keskenään omia ja toisten ratkaisuja, halutaan olla selvillä uusista tyyllivirtauksista, materiaaleista ja teknillisistä ratkaisuista. Omakotitalosta on tullut rakentajansa ja omistajansa harrastus. Ja ilahduttavinta on tietenkin se, että yhä uudet perheet suunnittelevat oman talon rakentamista. Tähän taloudellisesti raskaaseen yritykseen todella paneudutaan. Halutaan käyttää hyväksi toisten kokemuksia, mutta samalla pyritään painamaan siihen oma puumerkki. Talo halutaan suunnitella ja rakentaa nimen omaan omaa asumista ja käyttöä varten. Siihen tahdotaan jotakin sellaista, minkä rakentaja tuntee omaksi luomukseksi.

Tietenkin talon rakentaminen on ennen kaikkea taloudellinen kysymys. Se tietää alkupääoman säästämistä, rohkeutta ottaa velka- taakka harteilleen, useissa tapauksissa koko perheen osallistumista rakennustyöhön ja sitten talon valmistuttua tarkkaa taloudenpitoa ja suunnitelmallisuutta, jotta velat tulisivat maksetuiksi. Vaikeuksia ei siis omakotirakentajan tieltä puutu, mutta yllättävän voitokkaasti niistä on yleensä selvitty.

Merkittävää osaa yrityksen onnistumisessa näyttelevät epäilemättä rakentajan oma työpanos ja yhtiöläisrakentajien saama taloudellinen tuki, mutta ei ole myöskään väheksyttävä sitä tunnearvoa, joka oman talon rakentamiseen jo suunnitteluvaiheesta lähtien liittyy ja joka hankkeen edistyessä ja talon valmistuttua vain voimistuu. On saatu aikaan talo, jonka tarkoitus on nimenomaan olla koti. Sana omakotitalo — tosin asultaan hieman kankea — ei merkitsekään yksinomaan talotyyppin ilmaisua, vaan se haluaa samalla korostaa kodin merkitystä. Talo on asujansa oma, useassa tapauksessa hänen rakentamansa ja ennen kaikkea se on hänen kotinsa.

Omakotirakennustoiminnan laajeneminen on merkinnyt suurta edistystä asunto-olosuhteissa. Se jos mikään on ollut yhteiskuntaa lujittavaa toimintaa. Ja pohjimmaltaan se koituu yhteiskunnan perussolun, perheen, parhaaksi. Omakotitalon suunnitteleminen ja rakentaminen liittää perheen jäsenet lujasti yhteen yhteisen päämäärän saavuttamiseksi. Valmistuttuaan omakotitalo tarjoaa ihanneelliset olosuhteet sopuisalle perhe-elämälle ja sen suojissa luulisi olevan ainakin hyvät ulkonaiset edellytykset nuoren polven kasvatamiseksi kunnon kansalaisiksi.

Etualalla rotumännyn arvoon korotettu valioyksilö Sippolan Metsäkoulun kotimetsässä

Insinöörejä metsä- ja puutavara-ongelmiin tutustumassa

Koneellistaminen ja rationalisointi ovat tehdastoiminnassa perin tuttuja asioita. Uutta tehdaslaitosta suunniteltaessa ja rakennettaessa käytetään luonnollisesti hyväksi tekniikan viimeisimpiä saavutuksia, mutta myös vanhat koneistot on kyettävä modernisoimaan ja vanhanaikaiset työtavat muuttamaan nopeammiksi ja kuitenkin samalla vähemmän ihmistyövoimaa vaativiksi. Tämä jatkuva uudistaminen on välttämätöntä, jotta kannattavuus ja kilpailukyky kyettäisiin säilyttämään.

Eräänä koleana syyspäivänä joukko Kuusankosken tehtaiden insinöörejä sai todeta, että ne, joiden vastuulla on raakapuun hankkiminen tehtaittemme tarpeiksi, joutuvat

Päivän kuluessa tarjottua metsätietouden rautaisannosta valaistiin lukuisin havainnollisin tilastoin ja piirroksin

painimaan samanlaisten ongelmien parissa. Olosuhteet vain ovat perin toisenlaiset ja työkenttä laaja. Puut on koottava läheltä ja kaukaa. Ja jälleen on ratkaistavana sama pulma kuin tehtaissakin: kustannusten nousua on pyrittävä tasoittamaan koneiden ja rationalisoinnin avulla.

Varsinkin 1950-luvun alusta lähtien siihen saakka uskollisesti vuosikymmenien perinteisiin nojautunut metsätyö ja puutavaran kuljetus on joutunut vallankumouksellisen uudistuksen kohteeksi ja tämä muuntumisprosessi näyttää yhä jatkuvan melkein kiihtyvällä vauhdilla. Se ei ole suinkaan rajoittunut siihen, että moottorisaha on syrjäyttänyt pokasahan puun kaadossa ja katkomisessa ja että moottorisahalla karsiminenkin alkaa yleistyä. Paljon muutakin on tapahtunut. Hevonen on saanut rinnalleen käteviä

sesti ja puut ajetaan kaukokuljetusreittien varteen tai parhaassa tapauksessa suoraan perille.

Metsätalouden polttavaksi ongelmaksi on noussut kysymys, saadaanko puuta edelleen riittävästi puunjalostusteollisuuden tarpeiksi. Siihen on olemassa keinoja, ennen kaikkea metsänviljelyksen yleistäminen ja metsien hoitaminen täyteen tuottokuntoon. Soita ojittamalla saadaan lisää tuottavaa metsäpinta-alaa. Myös puu tulee käyttää tarkempaan ja suuresta polttopuuerästä on saatava huomattava osa siirretyksi teollisuuspuuksi. Terveen metsätaloudellisen ajatustavan omaksuminen onkin asetettava koko kansamme tavoitteeksi.

Insinööreille, jotka joutuvat vastaamaan puun edelleen jalostamisesta, oli tämän opettavaisen metsäretkeilyn järjestänyt yhtiömme metsäosasto. Kohteena oli Sippolan Metsäkoulu ja sen metsät. Päivän kuluessa saatiin kuulla sekä koulun suojissa että luonnon suuressa auditoriossa useita valaisevia esitelmiä ja nähdä kentällä työn teossa uusimpia metsätyön ja kuljetuksen avuksi kehitettyjä koneita. Seuraavilla sivuilla julkaisemme lyhennelminä retken ohjelmaan kuuluneet esitelmät.

Puunjalostusteollisuus maamme metsätalouden perusta

Suomen metsävarat ovat jo neljättä kertaa perusteellisen tutkimuksen kohteena, joten meillä on niistä melkoisen varmat perustiedot. Metsäpinta-ala on 22 miljoonaa ha eli 71,6 prosenttia maan pinta-alasta. Siitä omistavat talolliset 60, valtio 31, yhtiöt 7, kunnat, seurakunnat ja muut yhteisöt 2 prosenttia. Mainittakoon, että Ruotsissa on yhtiöiden omistuksessa neljännes maan metsistä. Maamme metsien puuvarasto arvioidaan n. 1 500 kiintokuutioksi ja vuotuinen kasvu 46 miljoonaksi. Metsien puuvarastosta on männyn osuus 43,7, kuusen 35,7, koivun 18,3 ja muiden puulajien 2,3 prosenttia.

Maamme järvet ja joet ovat muodostaneet puun kuljetuksen runkoverkoston ja tänäkin päivänä ovat

uitto ja hinaus puun tärkeimmät kuljetusmuodot Suomessa. Uittoväylien yhteinen pituus on n. 40 000 km eli matka maapallon ympäri. Rautateiden pituus on yli 5 000 km. Maantieverkoston tihentyessä ja parantuessa autokuljetus on alkanut voittaa nopeutensa ja joustavuutensa ansiosta yhä enemmän alaa uiton ja rautatiekuljetuksen kustannuksella. Seuraavasta asetelmasta ilmenevät eri kuljetusmuodoilla kuljetetun puutavaran osuus ja kuljetusmatka nykyisin:

kuljetusmuoto	osuus puutavaramäärästä	keskimatka
uitto ja hinaus	50 %	200 km
rautatie	12 „	244 „
auto	37 „	46 „
traktori	1 „	10 „

Metsätalouden eräs perustekijä on puun ja puutavaran kulutus. Puunmenekin avain on puunjalostusteollisuutemme. Kuitenkin viedään melkoiset määrät jalostamatonta puuta ja maaseutuväestön kotitarvepuun kulutus on suuri. Maamme runsaat metsävarat ovat kuitenkin tähän saakka riittäneet ja tarjonneet tilaisuuden uusien puunjalostuslaitosten rakentamiseenkin. Tällä hetkellä metsätaseemme osoittaa kuitenkin vajausta, mutta ohjaamalla ylihakkuu vajaatuottoisiin ja yli-ikäisiin metsiin ja saattamalla ne metsänviljelyksen avulla täyteen tuotokuntoon paranee tilanne siinä määrin, että tase voidaan jälleen saattaa ylijäämän puolelle. Lisäksi ojitettomat suot muodostavat reservipinta-alan, joka ojitettuna ja metsitettyä pystyy muuttamaan tilanteen kokonaan toisennäköiseksi.

Nykyisin puunjalostusteollisuutemme käyttää vuosittain keskimäärin 35 milj. pinokuutiometriä, joka vastaa noin 55 prosenttia kokonaisuudesta. Yhtiömme vuotuinen

Metsäneuvos Bj. Bützow (oik.) ja Sippolan Metsäkoulun johtaja Eric Appelroth pohtivat metsäkysymyksiä kahvinjuonnin lomassakin

Tunnelmallinen kenttäamiainen taitavasti viritetyn rakovalkean loisteessa ja lämmössä

puuntarve on lähes 3,5 miljoonaa p-m³. Tästä on kuusen osuus 53, männyn 27 ja koivun 19 prosenttia. Yhtiön puunhankinta on siten kuusivaltainen ja aiheuttaa osaltaan sen, että yhtiön puutavaran hankinta-alue on laajempi kuin ehkä kokonaismäärä edellyttäisi. Hankinta-alueen laajuuteen vaikuttavat myös omien metsien sijainti sekä nimenomaan hiomopuun saaminen tehtaille uittopuuna. Hiomopuun tulee olla mahdollisimman vesipitoinen. Tästä syystä hiomopuut kuljetetaan tehtaille uittamalla. Sen sijaan seluloosapuu, joka valmistuksen kannalta voi olla joko märkää tai kuivaa, kuljetetaan yhtiössämme kuljetustaloudellisista syistä kuivana.

Yhtiön metsäosaston tehtävänä on huolehtia puunjalostuslaitostemme puuntarpeen tyydyttämisestä sekä oman metsänomistuksen kaikinpuolisesta hoidosta. Koska yhtiön omat metsät eivät kestävästi tuota kuin vajaan viidenneksen yhtiön puuntarpeesta, on puun hankinta ostometsistä, lähinnä talollisten metsistä, metsäosaston pääasiallinen tehtävä. Tämä edellyttää tehokasta kenttäorganisaatiota, sillä puun tasaisesta tulosta tehtaille ja riittävästä määrästä riippuu pyörivätkö tehtaiden pyörät.

Puutavarahankinnan primäärinen toiminta on osto. Kun osto- tai oma metsä on leimattu hakattavaksi, seuraa työmaan avaaminen. Tähän kuuluu paikallisen työnjohdon sekä työmiesten majoituksen ja muonituksen järjestely, hakkuualueen jakaminen työpalstoihin ja urakatöiden hinnoittelu. Hyvissä ajoin ennen talven alkamista suunnitellaan talvityöt ja varastoalueet sekä tasataan ja valmistetaan näiden pohjat, jotka pakkasen tultua jäätyvät. Lumikelin alkaessa jaetaan ajopalsat hevosmiehille. Metsäosaston kokonaistyövoimamäärä nousee tällöin huippuunsa noin 7 000 mieheen, joista n. 1 000 on metsäosaston majo-

tuksessa. Koko vuoden puut on ajettava metsästä sadan päivän aikana. Siksi huippuaikoina lähes puolet miehistä onkin hevosineen ja traktoreineen puutavarakuormien ajotöissä metsissä. Tukit ja paperipuut ladotaan 'lavereille' uittoväylien rannoille tai jälle tai maanteiden varsille. Lyhyt, intensiivinen toiminta talvisessa metsämaastossa edellyttää tarkkaa työnsuunnittelua, jottei 'kelipäivien' loppuminen pääsisi yllättämään. Jo oston yhteydessä mutta viimeistään ennen hevoskuljetusta on puutavaran kaukokuljetusmuoto määriteltävä. Poikkeuksellisten kelien, uusien teiden tai jyrkkien tariffimuutosten takia voi joskus sattua, että laskettu kuljetusmuoto on muutettava toiseksi. Mutta metsäajon päätyttyä on yleensä myöhäistä enää muuttaa kaukokuljetusta, vaan suunta on jo vahvistettu hevoskuorman suunnan mukaan.

Eri kuljetusmuotojen kustannussuhteet ilmenevät seuraavasta sarjasta, josta nähdään, kuinka pitkän matkan kuiva kuusipuu kulkee 3 markan kuutiometrihinnalla: hevonen 1,5 km, auto 40 km, juna 130 km ja nippuhinaus 550 km. Jo tämä esimerkki osoittaa, miten tärkeää on oikean kuljetusmuodon valinta. Kaltiin hevoskuljetuksen lyhentäminen halvempien kaukokuljetusmuotojen avulla, ennen kaikkea siirtämällä autokuljetus talvi- tai kesäteitä pitkin lähemmäksi metsää, onkin kuljetustehon nostamis- ja kustannusten alentamistoimenpiteistä tärkeimpiä. Tästä syystä metsäosasto onkin rakentanut omiin metsiin metsäautoteitä 1 164 km. Jokaisen kuljetusvälineen ominaisuuksien tarkka tunteminen sekä kuljetettavan tavaran välikäsittelyjen vähentäminen voi alentaa kuljetuskustannuksia huomattavasti.

Kaikessa puunhankintatyössä joudataan myös ns. biologisten metsäkysymysten eteen. Puuttumatta täs-

sä yhteydessä näihin moninaisiin ongelmiin todettakoon kuitenkin, että puunhankinnan yhteydessä metsämies joutuu suorittamaan perustavaa laatua olevaa, rakentavaa työtä Suomen metsien tuoton kohentamiseksi. On näet voitu vakuutavasti osoittaa, että oikealla tavalla hakkaamalla ja hoitamalla metsiä pystymme kohottamaan maamme metsien tuottoa 50—100 prosentilla yhden miespolven aikana.

Metsänhoitaja Eric Appelroth:

Metsikkö metsän tuottoyksikkönä

Metsälle on oloissamme luonteenomaista, että puut ovat alueittain syntyneet samasta siemenvuodesta ja ovat niin ollen tasaikäisiä, mutta eivät suinkaan tasapäisiä, vaikka iso puu näyttääkin vanhemmalta kuin vieressä seisova pienikokoinen naapuripuu. Ero puiden koossa johtuu siitä, että vahvempi yksilö on voittanut luonnon armottomassa taistelussa olemassaolosta, tässä tapauksessa maassa olevista ravinteista ja elintoiminnalle tärkeästä tilasta auringonvalossa ylhäällä metsikön latvuskerroksessa.

Iältään, puulajikoostumukseltaan, maaperältään ja metsän toimenpite-tarpeeltaan yhtäläistä metsän osaa nimitetään metsiköksi. Metsikön ke-

hitys alkaa taimisto- ja riukuasteella. Saavutettuaan noin 30 vuoden iän metsikkö alkaa varttua varsinaiseksi puutavaraa käsittäväksi metsäksi. Metsikön vanhetessa ja puiden kasvaessa kookkaammiksi jää tilaa yhä vähenevälle runkomäärälle. Tästä tilan järjestelystä pitää luonto hoitamattomissa metsissä itse huolta itseharvennuksen muodossa. Hoidetuissa metsissä sen sijaan korjataan osa sadosta kasvattavilla har-

tämätöntä auringonvaloa. Voitolle päässeitä voimakkaita puuyksilöitä on kasvatettava ja edelleen niistä on aina jätettävä parhaat yksilöt muodostamaan metsikköä loppuhakaukseen saakka. Metsikön kasvatus perustuu näin ollen valintamenetelmään, jolla pyritään biologisesti saamaan parhaasta aineksestä paras mahdollinen taloudellinen tulos.

Luonnossa vallitsevan olemassaolon taistelun ankaruutta valaisee

se säännöllisyys, jolla kasvu eri ikäkausina suhtautuu metsikössä kasvavan puuston määrään. 20-vuotisessa metsikössä on vuotuisen kasvun määrä puustosta n. 14 pros., 40-vuotisessa metsikössä kasvu on enää n. 5 pros. puustosta ja 100-vuotisessa metsikössä on elintarmo (voima) laskenut niin, että kasvu on ainoastaan pari pros. metsikön puustosta. Metsikkö on käynyt vanhaksi ja kaipaa uudistamista, mikä merkitsee sen vaihtamista uuteen elinvoimaiseen taimistoon. Kasvusadannekseen liittyvä sääntö pätee kaikkiin metsänhyvyysluokkiin nähden ja kaikille meikäläisille puulajeille.

Järkiperaisessa metsätaloudessa on metsikkökäsittelyn puitteissa pyrittävä käyttämään metsämaiden tarjoamia tuottoedellytyksiä hyväksi tehokkaimmalla tavalla. Tuoreilla mailla hyvin kasvava kuusi tosin ilmestyy kuiville maille luonnon kylvön kautta, mutta se ei juuriston rakenteen vuoksi pysty näillä kuivilla mailla kasvamaan niin, että se antaisi kohtuullisen tuoton. Sen sijaan mänty syvään ulottuvan juuristonsa varassa pystyy saamaan tarpeelliset vesimäärät ja on siten kuivien metsämaitten tärkein puulajimme.

Metsikön elinvoiman laskemisesta metsikön vanhetessa johtuu, että metsikön kasvu on määrällisesti suurin noin 50 vuoden vaiheilla. Silloin antaa vallitseva kasvusadannes $\times$ pystyssä olevan puuston määrä suurimman tuloksen. Metsikön tästä vanhetessa kasvun määrä alkaa vähitellen laskea.

Koska tuotto = metsikön kasvu on suuruudeltaan suorastaan riippuvainen metsikössä pystyssä olevan puuston määrästä, on mitä tärkeintä, että pääoma = metsikön puusto säilytetään läpi metsikön iän tarpeellisen suurena.

On jo mainittu, että kasvattavilla harvennushakkuilla ei voida lisätä metsikön kasvua. Mikäli kasvatus-

Metsänhoitaja Eric Appelroth esittelemässä Sippolan Metsäkoulun tiluksia

vennushakkuilla, joilla järjestetään metsikön parhaille puille tarpeellinen kasvutila ja jätetään kasvamaan maaperälle sopivat puulajit ja laadultaan sellaiset puuyksilöt, joista katsotaan saatavan tulevaisuudessa arvokkaimmat puutavaralajit.

Metsikön järkiperainen kasvatus harvennushakkuilla perustuu siis luonnon omaan menettelyyn. Ihminen ainoastaan auttaa luontoa ja johtaa kehitystä itselleen taloudellisesti edulliseen suuntaan.

Puuyksilöiden välisessä kilpailussa olemassaolonsa puolesta vahvemmat kasvavat pitemmiksi. Heikommat puut jäävät isompien puiden varjostukseen menettäen siten huomattavan osan elintoiminnalle vält-

seuraava esimerkki: Keskin kertaisella metsämaalla kasvavassa puolukkatyyppin luonnonkylvöstä syntyneessä 20-vuotisessa männikössä on 9 000 runkoa, mutta sadan vuoden ikäisenä on jäljellä ainoastaan n. 800 runkoa. Yli 8 000 yksilöä on siis menehtynyt kilpailussa.

Voimakkaampien puuyksilöiden muodostaessa ylimmän latvuseroksen jäävät kilpailussa jälkeenjääneiden latvukset muodostamaan alempia latvuseroksia. Korkein eli päälatvuseros on metsikön puiden varsinainen tuottava osa eli n. 80 % metsikön kasvusta.

Metsikön luonnetta rakenteeltaan yhtenäisenä biologisena tuottoyksikönä osoittaa varsin vakuuttavasti

hakkuissa poisto kohdistuu heikoimpiin puuyksilöihin, jotka enää ainoastaan hyvin pienellä osuudella osallistuvat metsikön kasvuun, voidaan vähentää kuutiomäärää metsikössä aiheuttamatta tuottovähennystä n. 65 prosenttiin siitä, mikä se olisi täysitiheässä luonnon kasvattamassa metsikössä. Mutta jos metsikön kuutiomäärä laskee alle tämän määrän, eivät jäljelle jääneet puut enää pysty käyttämään kaikkea vapaaksi jäänyttä kasvualaa ja metsikkö käy vajaatuottoiseksi.

Tämä seikka selvittää, ettei metsiköstä voida poimia suurimpia tukkipuita sitä myöten kuin niitä alkaa ilmestyä aiheuttamatta huomattavaa tuottovajasta. Poispoimittujen puuyksilöiden tilalle ei meidän oloissamme pysty nousemaan uusia puuyksilöitä täyttämään poistettujen tilaa. Ahtaissa aukoissa mahdollisesti syntyvät taimet joutuvat tällöin samaan ahdistettuun asemaan kuin vallitsevan latvuserroksen sivuuttamat puut, jotka eivät enää heikontuneiden elinmahdollisuksiensa takia ole pystyneet jatkettuun kilpailuun.

Järkipärisen metsätalouden päämääränä on saavuttaa paras taloudellinen tulos. Metsän tuotto on sen tähden mitattava ei ainoastaan määrällisesti vaan myös sen arvoon nähden. Metsikön puiden kasvaessa niistä saadaan yhä suurempia mитоja täyttäviä puutavaralaatuja, mikä nostaa puuston ja samoin kasvun arvoa.

Koska nykyisin vielä sahatukin arvo ylittää huomattavasti pino-tavaran arvon, seuraa siitä, että metsikön arvotuotto nousee korkeimmilleen noin 20 vuotta myöhemmin kuin kuutiomäärän kasvu on korkeimmillaan. Samoin tukin-osuuden vaikutuksesta on yleensä vielä katsottu, että metsikköä kannattaa kasvattaa n. 100 vuoden ikään, jonka jälkeen suoritetaan loppuhakkaus ja hankitaan uusi tai-

misto. Meidän oloissamme noudetaan yleensä keskimäärin sadan vuoden kiertoaikaa, mikä vastaa maanviljelyksessä vuoden kierto-tai kasvuaikaa tavallisille viljelys-kasveille.

Suomen oloissa luonto huolehtii siitä, että metsää aikaa myöten syntyy joka paikkaan, missä puu voi kasvaa. Mutta tähän saattaa mennä hyvin paljon aikaa, eikä luonto läheskään aina noudata meille taloudellisesti edullisimpia ratkaisuja. Meidän on sen takia vähitellen muutettava metsämme luonnonvauraisista metsistä viljelymetsiksi. Tällä tarkoitetaan, että olivatpa metsiköt syntyneet luonnon siemen-nyksen kautta tai varsinaisen viljelytoimenpiteen, kylvön tai istutuksen kautta, on metsiköiden syntä ja kehitystä läpi koko kierto-ajan määrätietoisesti johdettava niin, että metsämaitemme tuotto-kyky tarkoin saatetaan käyttööme niin hyvin määrällisesti kuin arvon suhteen.

Järkipärisen metsänkäyttö ja kestävä metsätalous tulee oleellisesti antamaan metsämaitemme uusia piirteitä. Metsämme oltua enimmäkseen melko yksitoikkoisen tasaisesti keski-ikäisiä ja sitä vanhempia metsiköitä, seuraa metsän uudistamisen välttämättömyydestä, että alituisen vanhimpiä metsiköitä käsitellään päätehakkuilla, jotka useimmiten saavat paljaaksihakauksen luonteen. Tilalle nousee sitten muutaman vuoden päästä nuori nopeasti kasvava taimisto, joka hiljalleen alkaa varttua kypsyväksi metsiköksi.

Täten syntyy järjestetyn metsätalouden vaikutuksesta oma metsälinen kulttuurimaisema, jonka tunnusomaisena pääpiirteenä on alituisen, sadan vuoden verkkaisessa kiertovauhdissa tapahtuva metsiköiden uudistuminen, varttuminen ja vanhentuminen loppuhakkausta sekä uudistamista kohti.

Metsänhoitaja Aaro Hiekkala:

Metsämaiden ojittamisesta

Sitä mukaa kun hakkuusuunnitteet teollisuuden laajentuessa ovat nousseet, on tehty suunnitelmia metsäntuoton kohottamiseksi. Eri-tyisesti viime vuosina metsäntuoton lisäämiseen tähtäävät pyrkimykset ovat tulleet aktuelleiksi. Onhan kokonaispoistuma, johon luetaan hakkuut ja luonnonpoistuma, jo useana vuonna ylittänyt metsiemme arvioidun vuotuiskasvun. Maamme puunjalostusteollisuus laajenee vielä nykyistäänkin ja erään arvion mukaan teollisuuden raakapuun tarve tulee vuoden 1961 lukuihin verrattuna lisääntymään vielä 40 prosennilla.

Metsäntuoton parannusohjelmissa on otettu huomioon myös vesiperäisten maiden ojittaminen. Tämä onkin luonnollista, sillä maamme kokonaispinta-alasta on yli 10 miljoonaa hehtaaria eli kolmannes suota. Ilman lannoitusta ojituskelpoisiksi on tästä määrästä laskettu 5,2 miljoonaa ha ja pelkän teknillisen suorituksen perusteella peräti 7 miljoonaa ha.

Valmetin Ukko Mestari vesiperäistä metsämaata ojittamassa

Metsänhoitaja Aaro Hiekkala selostamassa ojitustavoitteita ja veden vaivaamien maiden muuttumista tuottaviksi metsiksi

Metsämaiden ojitamista on suoritettu valtion varojen turvin jo 1930-luvulta lähtien, mutta ojitusten kokonaismäärä ei ollut vuoteen 1959 mennessä noussut kuin vajaa 1,5 miljoonaan hehtaariin. Tästäkin lienee suurin osa raivattu asutustoiminnan yhteydessä pelloiksi. Vasta metsäojitusten koneellistuminen on tehnyt mahdolliseksi ojitustoiminnan laajentumisen. Kustannukset ovat näet alentuneet 4–5:n osaan siitä, mitä ojituskäsin suoritettuna maksaa. 5-vuotiskautena 1960–1964 — kuluvan vuoden osalta osittain arviolukuna — on maassamme ojitettu vesiperäisiä metsämaita yhteensä 682 000 ha eli keskimäärin 136 000 ha vuodessa.

Tämäkään ojitamisvauhti ei ole riittävä ja esimerkiksi viime keväänä valmistuneessa ns. Mera-ohjelmassa ovat ojitustavoitteet huomattavasti suuremmat: tulevana vuonna 179 000 ha ja lisääntyen vuosittain niin, että v. 1970 tulisi ojittaa 247 000 ha. Mera-ohjelman mukaan tulisivat maamme suot ojitetuiksi 25 vuodessa. Tietenkin Mera-ohjelma sisältää myös muita metsänhoidollisia toimenpiteitä kuin

ojituksia, mutta näiden osuus on joka tapauksessa varsin tärkeä. Mikäli rahoitus voidaan järjestää ja ohjelma toteuttaa, olisivat yksistään ojituksen ansiosta 50–55 miljoonan $k-m^3$:n suuruiset vuotuiset hakkuut jo lähitulevaisuudessa mahdollisia.

Miten sitten tätä taustaa vasten ovat asiat yhtiömme omissa metsissä?

Yhtiömme omistamasta metsäpinta-alasta on ojitamatta vielä n. 40 000 ha sellaisia soita ja vesiperäisiä maita, jotka on todettu biologisesti ojituskelpoisiksi ilman lannoitusta. Teknillisesti ajatellen määrä on suurempikin ja jos metsämaiden lannoitus osoittautuu pitkälläkin tähtäimellä myös suurissa puitteissa taloudelliseksi toiminnaksi, nousee myös yhtiön ojituskelpoisten soitten määrä. Metsäosaston nykyisessä 10 vuoden taloussuunnitelmassa on kokonaistavoitteeksi kuitenkin asetettu edellä mainittu 40 000 ha ja mikäli siis ojitukseen voidaan sijoittaa varoja suunnitelman mukaisesti, tulee tavoite saavutetuksi vuoteen 1970 mennessä. Se ylittää siis huomattavasti Mera-ohjelman.

Ylimetsänhoitaja Topi E. Heikkerö:

Puun tarkempi talteenotto

Viime vuosina on maamme puunkäyttö huolestuttavasti ylittänyt metsiemme kestävä hakuuomahdollisuuden. Tämän epätasapainon korjaamiseksi voidaan edetä kahta tietä, lisäämällä metsien tuottoa ja tehostamalla metsistä hakatun puun käyttöä. Tässä tarkastelemme jälkimmäistä kysymystä eli puun tehokkaampaa käyttöä ennen kaikkea metsätalouden kannalta.

Tarkastelun lähtökohdaksi otamme vuodelta 1961 peräisin olevan puunkäyttötutkimuksen tulosten numeroasetelman, jossa esiintyvät luvut tarkoittavat miljoonia kiintokuutiometrejä. Käyttö oli yhteensä 50,2, josta sahapuun osuus oli 16,8, paperipuun 20,1 ja polttopuun 13,3. Hakkuutähteitä oli 4,1 ja koko hakkuumäärä yhteensä 54,3. Kun tähän lisäämme yhdeksi miljoonaksi arvioitun luonnonpoistuman, oli kokonaispoistuman arvio 54,3 milj. $k-m^3$. Sen sijaan metsien kasvu vv. 1961–1963 suoritettun metsien arvioinnin mukaan oli vain n. 43 milj. $k-m^3$.

Edellä mainitun puunkäyttötutkimuksen luvut ovat kylläkin jo suurelta osalta vanhentuneita, sillä kuluneina vuosina on tapahtunut voimakasta lisääntymistä teollisuuden raaka-aineen, erityisesti paperipuun kohdalla ja ilmeisesti tuntuva vähennystä polttopuun käytössä. Siitä huolimatta asetelman luvut kuvaavat riittävän hyvin eri puunkäyttöryhmän suuruusluokkia ja kokonaispoistuman sekä metsien kasvun suhdetta.

Puun käyttöä voidaan tehostaa

— siirtämällä suuresta polttopuuerästä pääosa teollisuuden raaka-aineeksi,

— vähentämällä hakkuutähteiden määrää,

— vähentämällä luonnonpoistuman määrää,

— jalostamalla tarkoin teollisuuden jätettä.

Puunkäyttötutkimuksen mukaan polttopuun käyttö 13,3 milj. k-m³ v. 1961 on ollut erittäin suuri puunkäyttöerä. Tämä luku on kuitenkin peräisin itse asiassa vuodelta 1955, jonka jälkeen koivua käyttävä massateollisuus on lisääntynyt voimakkaasti — Kuusanniemen tehdaskin lisää jo koivun käyttöä — ja toisaalta polttoöljy on vallannut halkomarkkinoita. Esimerkiksi hakkuukautena 1963—64 koivupaperipuuta käytettiin jo 2,3 milj. k-m³. Kehitys on siis tämän erän kohdalta edistynyt toivottuun suuntaan.

Hakkuutähteiden määrää voidaan vähentää alentamalla käyttöpuun vähimmäisläpimittaa ja alentamalla raakapuun laatuvaatimuksia. Paperipuun perinteellinen vähimmäisläpimitta on 7—8 cm kuoren alta. Jos kaikki havupuu otettaisiin talteen 5 cm:n läpimittaan saakka, saataisiin prof. Ilvessalon mukaan talteen n. 4 milj. p-m³ eli n. 2,3 k-m³ paperipuuta, joka aikaisemmin on joko jäänyt metsään tai joutunut polttopuun joukkoon. Kymmenkunta vuotta sitten eräät tehtaat ryhtyivät käyttämään puuta paperipuuna

Ylimetsänhoitaja
Topi E. Heikkerö
esitelmöi piiriesimies
P. Takkalan
avustamana

5 cm:n läpimittaan saakka. Tällöin syntyi uusi puutavaralaji, 5—8 cm paksu ohutpaperipuu. Tämän puutavaralajin käyttö on nopeasti lisääntynyt ja oli viime hakkuukautena jo 2 milj. p-m³. Mainittakoon, että mm. Kuusanniemen tehdas on tullut ohutpaperipuun käyttäjien joukkoon.

Hakkuiden yhteydessä saadaan käytännön kokemusten mukaan ohutpaperipuuta n. 10 pros. hakatusta havupuumäärästä. Ohutpuun hakkuu ja muukin käsittely on selvästi kalliimpaa kuin varsinaisen paperipuun ja kustannuksia lisää myös sen pitäminen erillisenä puu-

tavaralajina. Todennäköisesti kehitys myöhemmin tulee johtamaan siihen, että ohutpaperipuu yhdistetään muuhun paperipuuhun. Ohutpaperipuu saadaan pääosaltaan hakkuutähteistä, mutta osa tulee luonnonpoistumasta.

Massateollisuuden raaka-ainepohjaa voidaan myös vahvistaa alentamalla paperipuun laatuvaatimuksia. Siten tulee talteenotetuksi myös vihanainen puu, joka tähän asti on pääasiassa joko jäänyt metsään tai joutunut polttopuun joukkoon. Massateollisuutemme saama paperipuu onkin ollut ja on yhä vielä erittäin korkealaatuista, mikä johtuu siitä,

Moottorisahalla
niitetään täysikäistä
metsää ja siten
syntyneelle
avohakkuulle
istutetaan
uusi metsä

Valmetin metsä-
traktori juontaa
nippuja eli
'konttii' traktoriin
kiinnitetyllä
laitteellaan
metsästä pinoja

että viime vuosiin saakka on ollut varaa jättää vikanainen puu käyttämättä raaka-aineena. Nyt syntyneessä tilanteessa on vakavasti kysettävä, eikö vajaalaatuinen puukin ole hyväksyttävää raaka-ainetta. Mikäli tähän vastataan myönteisesti, on selvitettävä, millaisia laho- ja muita vikanaisuuksia voidaan hyväksyä. Kun alempilaatuisen paperipuun laatuvaatimukset on saatu määritetyksi, on vielä ratkaistava, miten hoidetaan tällaisen puun osaan liittyvät kaupalliset kysymykset.

Edellä käsitellyt kysymykset liittyvät puun korjuuseen metsästä. Myös teollisuuden piirissä voidaan jossain määrin tehostaa puun käyttöä. Pienten sahojen jätetuusta on näihin asti jäänyt käyttämättä määrää, joka vastaa 0,6 milj. k-m³ raakapuuta vuosittain. Äskettäin on lisäksi selvitetty, että sahajauhostakin voidaan valmistaa selluloosaa, tosin lyhytkuituista ja heikkolaatuista. Sahajauhon määrä vastaa n. 1,3 milj. k-m³ raakapuuta vuosittain.

Edistämällä puun tarkkaa hyväksikäyttöä voidaan massateollisuuden raaka-ainepohjaa vahvistaa välittömästi. Metsien tuoton kohot-

taminen puolestaan vaikuttaa hitaammin. Sen vuoksi on nopeata tietä koetettava edetä kaikin keinoin. Mikäli edellä käsitellyt mahdollisuudet toteutettaisiin, saataisiin välittömästi metsäneuvos Linna-miehen laskelmien mukaan 6—10 milj. k-m³ vuotuinen vahvennus massateollisuuden raaka-ainepohjaan.

Ylimetsänhoitaja Topi E. Heikkerö:

Puun korjuun metsävaiheen koneellistaminen

Puun korjuun metsävaihe käsittää puutavaran valmistuksen ja ensimmäisen kuljetusvaiheen. Yleinen lie-nee yhä käsitys, että puun korjuu Suomessa on vasta vähän koneistettu ja pääasiallisesti ihmis- ja hevostyön varassa. Verrattuna joihinkin suurmetsänomistusmaiden — sekä idässä että lännessä — pitkälle koneistettuihin ehkä kokeiluluontoi-siin työmaihin tämä käsitys onkin oikea. Jos kuitenkin otamme huomioon maamme metsänomistusolot ja yhteiskuntamme yleisen kehitys-

tason, on todettava, että sodan jälkeisenä aikana puun korjuu on myös meillä voimakkaasti koneistunut ja rationalisoitunut.

Tähänastinen kehitys puun korjuun rationalisoimiseksi on yleensä tapahtunut aivan viime vuosia lukuun ottamatta siten, että on kehitetty parempia menetelmiä perinteellisen puunkorjuuprosessin puitteissa. Näin on sahaustyö koneistettu moottorisahoin lähes kokonaan. Moottorisahan osuutta hakkuutyössä voidaan vielä lisätä ryhtymällä karsimaan rungot moottorisahalla. Moottorisahakarsinnalla voidaan saada aikaan 10—20 prosentin ihmistyön säästö hakkuutyössä.

Kuorintatyö on myös pitkälle koneellistunut. Lähes kaikki sahatukit ja hiomopuut kuoritaan nykyisin perillä tehtaalla, missä kuorimistyö voidaan suorittaa tehokkain konein ja lisäksi kuoren polttoarvokin voidaan käyttää hyväksi. Puolipuhdanna tehtaille kuljetettava selluloosa-puukin kuoritaan nykyään pääasiallisesti varastokuorimakoneilla kaukokuljetusreittien varsilla. Tätä on edistänyt hyvän kotimaisen varastokuorimakoneen tulo markkinoille.

Erittäin maastokelpoinen Timber Jack juontamassa kokonaisa runkoja varastopaikalle

Perävaunujuonnossa kuorma- suoritetaan hydraulisella kouralla varustetulla kuormauslaitteella

Myös metsävaiheen kuljetus on koneellistunut. Eniten on tähän vaikuttanut ajomatkan lyhentyminen, mikä merkitsee työpanoksen siirtymistä hevoselta autolle tai traktorille. 1930-luvulla arvioitiin metsävaiheen ajomatka 3—4 kilometriksi ja vielä v. 1950 kahdeksi kilometriksi. Nyt se on vain muutamia satoja metrejä ja joka tapauksessa alle yhden kilometrin. Suurehkoja puumääriä ajetaan myös suoraan traktoreilla palstateiden varsilta varsinkin Pohjois-Suomessa.

Puun korjuun rationalisoinnissa on käytettävissä samat yleiset mahdollisuudet kuin teollisuuden piirissäkin: prosessin yksinkertaistaminen, työn tuottavuuden lisääminen, artikkelien vähentäminen, varaston kierron nopeuttaminen ja materiaalin tarkka hyväksikäyttö. Koneellistamista voidaan käyttää hyväksi kahdessa ensin mainitussa rationalisointimahdollisuudessa. Koneellistaminen ei kuitenkaan sinänsä tarvitse olla rationalisointia. Koneellistamisen taloudellisena edellytyksenä on, että koneen aiheuttamat pääoma- ja käyttökustannukset muodostuvat pienemmiksi kuin vastaavat ihmistyön kustannukset. Täten palkkatason kohoaminen yleensä johtaa koneellistumisasteen lisääntymiseen.

Puutavaralajeittainen puun korjuu on perinteellinen työnjärjestelymme. Sen puitteissa on vielä kehitysmahdollisuuksia, kuten puutavaralajien vähentäminen, hakkuutyön koneellistamisasteen lisääminen siirtymällä moottorisahakarsintaan ja ensimmäisen kuljetusvaiheen — ns. juonnon — koneellistaminen kokonaan.

Neuvostoliitossa ja Amerikassa käytetään menetelmiä, joissa puun korjuu suoritetaan kokonaisina puina. Se edellyttää kuitenkin yhteinäisiä hakkuualueita, joilta puu korjataan pääasiassa avohakkuina. Esi-

merkiksi Amerikassa käytetään eräänlaisia metsänleikkuupuimureita, 'Wood Combines', jotka irrottavat puun kannosta, karsivat sen, katkovat ja kuljettavat metsästä joko suoraan autoihin tai varastopaikalle. Tällaisia kalliita koneita tuskin voidaan ajatella käytettäväksi Suomessa kuin ehkä joissakin harvoissa erikoistapauksissa.

Kokorunkojuontomenetelmää käytettäessä suoritetaan metsässä vain kaato ja karsiminen, mutta puutavaraksi valmistaminen tapahtuu varastopaikalla. Menetelmän edellytyksenä on yleensä, että valmistettu puutavara kuljetetaan välittömästi edelleen. Puutavaralajien runsaus vaikeuttaa kuitenkin menetelmän käyttöä. Kokorunkojuonto sopii kuitenkin vain järeälle tavaralle ja mieluiten avohakkuille. Juonto voidaan suorittaa erityisesti metsäajoon rakennetuilla metsätraktoreilla tai vinttureilla. Yhtiöllämme on muutamia tällaisia metsätraktoreita, amerikkalaisia Timber Jack-merkkisiä sekä kotimaisia Valmet-metsätraktoreita. Näitä on käytetty yhteisömme Pohjois-Karjalan ja Kymen hoitoalueissa jo puolisentoista vuotta ja niistä on saatu hyviä kokemuksia. Tällainen metsätraktori on erittäin maastokelpoinen, parempi kuin hevonen, ja selviytyy 65 cm:n paksuudessa lumessa. Traktori voidaan helposti työllistää ympäri vuoden. Erittäin edulliseksi työkoneksi se on osoittautunut laikutuskoneen vetäjänä.

Kokorunkojuonto voidaan suorittaa myös juontovintturilla. Vinttureita on kahta tyyppiä, erillisiä ja maataloustraktoreihin asennettavia. Vintturien tuotos vastaa noin kahden hevosen työtä ja niiden käyttö tulee jonkin verran halvemmaksi kuin hevosjuonto. Näistä syistä joutuun vintturien käyttöä voidaan pitää sopivana pienilläkin työmailla, mutta vintturijuontokin edellyttää isoja puita ja avohakkuita.

Metsätraktori voidaan kytkeä myös vetämään perävaunua. Tällöin ajon tulee tapahtua jonkin verran raivattuja palstateita myöten. Tavara valmistetaan metsässä ja kasaataan palstateiden varteen. Perävaunussa voidaan kuljettaa sekä pitkää että lyhyttä tavaraa. Kuormaus koneellistetaan hydraulisella kouralla varustetulla kuormauslaitteella. Menettely sopii myös kasvatushakkuihin.

Nippujuonnossa, josta käytetään myös nimeä 'konttiminen', traktorin perään liitetään teline, jonka avulla ja vaijerilla kiristämällä voidaan kuljettaa traktorin kantamana 2—3 m³:n pinoja. Pinojen hakataan metsään hajalleen. Pinojen aluspuut järjestetään siten, että traktori voi työntää juontotelineen pinon alle. Varastopaikalla traktori purkaa kuormansa jonkinlaiseen heittopinoon. Menettelytapa sopii kasvatushakkuihin ja edellyttää lyhyttä 2—3 m:n tavaraa. Traktorin työn tuotos on samaa luokkaa kuin kokorunkojuonnossakin.

Maamme hevoskanta alkoi supistua jyrkästi 1950-luvun alkupuolella maatalouden traktorisoituessa. Silloin metsäammattimiesten keskuudessa pelättiin, ettei tulevaisuudessa pystytä hoitamaan metsäajoja. Edellä esitettyjen koneiden avulla on nyt kuitenkin mahdollista suorittaa puun korjuun metsävaiheen ajotyö kokonaan ilman hevosia ja mahdollisesti vieläpä hevostyötä halvemmallakin. Ihmistyön käytön kannalta merkitsee tämä kehitys työpanoksen jyrkkää laskua. Kehityksen voimakkaana jarruna on meillä kuitenkin metsänomistuksemme luonne. 70 prosenttia puun tuotoksesta tulee maatilametsistä, joiden keskimääräinen metsäala on vain n. 30 ha. Siitä huolimatta voimme suhtautua puun korjuun metsävaiheen rationalisoinnin kehitysmahdollisuuksiin rauhallisen optimistisesti.

Vesiensuojelun neuvottelukunta Kuusankoskella

Valtioneuvoston asettama vesiensuojelun neuvottelukunta vieraili marraskuun 6 päivänä Kymenlaaksoissa tutustuen Kymijoen Vesiensuojeluyhdistyksen toimintaan ja teollisuuslaitosten sekä yhdyskuntien käyttö- ja jätevesikysymyksiin.

Ohjelmaan kuului myös käynti Kuusankoskella. Koskelassa järjestetyssä tilaisuudessa toivotti vieraat tervetulleiksi apulaisisännöitsijä Gustav Rosenqvist. Hän selosti Kuusankosken tehtaiden toimintaa ja kertoi suunnitelmista, joita on laadittu ja osin jo toteutettukin vanhojen tehtaiden vesijärjestelmien uusimiseksi. Neuvottelukunnan erityisen mielenkiinnon kohteena oli uusi Kuusanniemen sulfaattiselluloosatehdas, jonka vesiratkaisuissa on pyritty pitämään käyttövedet mahdollisimman kauan suljetuissa järjestelmissä ja käyttämään useaan eri tarkoitukseen ja jonka jätevedet ennen takaisin jokeen joutumistaan puhdistetaan saostusaltaissa. Tehtaan teknillisen johtajan Erkki Laasonen esitelmän jälkeen vieraat suorittivat kierto-ikäynnin tehtaalla. Kuulemansa ja

näkemänsä perusteella he tulivat vakuuttuneiksi siitä, että Kuusanniemen tehtaalla on tehty kaikki voitava vesikysymysten ratkaisemiseksi tehokkaalla tavalla ja vesiensuojelulain mukaisessa hengessä.

Retkeilyohjelmassa oli myös käynnit Tampellan Inkeröiden tehtailla ja Kouvolan kaupungin vedenottamolla, Ravikylän jätevesien puhdistamolla sekä uimahallissa. Isäntinä toimivat Kymijoen Vesiensuojeluyhdistyksen edustajat puheenjohtajansa varatuomari Hilding Strömbergin johdolla.

Vesiensuojeluneuvottelukunnassa ovat edustettuina ne valtion viranomaiset, joiden toiminta liittyy vesiensuojeluun. Lisäksi siinä on edustuksensa kaupunki- ja maalaiskunnilla, teollisuudella, maataloudella ja yksityisillä kalavesien omistajilla sekä asiantuntijoita vesioikeuden, limnologian, vesihuoltotekniikan ja säteilyfysiikan aloilta. Puheenjohtajana toimi apulaisoikeuskansleri, lakit. tohtori E. J. Manner, joka osallistui Kymenlaakso-vierailuun. Jo neuvottelukunnan kokoonpano osoittaa, että se pyrkii järjestelmäl-

Vesiensuojelun neuvottelukunnan jäseniä isäntineen Kuusanniemen tehtaan jätevesialtaan pumppukäytävässä. Eturivissä vasemmalta dipl. ins. Pentti Erkola (Suomen Kaupunkiliitto), maisteri Lauri Liedes (Suomen Kalastusyhdistys), prof. K. E. Salimäki (Säteilyfysiikan laitos), neuvottelukunnan puheenjohtaja, apulaisoikeuskansleri E. J. Manner, Kymijoen Vesiensuojeluyhdistyksen puheenjohtaja, varatuomari Hilding Strömberg, hänen takanaan lainsäädäntöneuvos K. Airaksinen (Veden laatuluokitustoimikunta), pääjohtaja Hans Perttula (Maataloushallitus), Kymijoen Vesiensuojeluyhdistyksen hallituksen jäsen, apulaisisännöitsijä Gustav Rosenqvist, Kuusanniemen tehtaan teknillinen johtaja Erkki Laasonen ja dipl. ins. Heino Leskelä (Oy Yleinen Insinööri-toimisto).

lisiin ja tasapuolisiin ratkaisuihin. Sen tehtäviin kuuluu alan valtakunnallisen tutkimus- ja suunnittelutyön ohjaaminen, valistus- ja koulutustoiminnan kehittäminen, vesiensuojelun kansainvälinen yhteistoiminta, aloitteiden tekeminen lainsäädäntötoimenpiteiksi vesiensuojelun alalla sekä näitä kysymyksiä koskevien lausuntojen antaminen viranomaisille.

Näyttelytaloksi oli valittu arkkipakkaaja Reino Lindqvistin vastavalmistunut talo Kuusanniemen omakotialueella

Omakotitalo- näyttely Kuusankoskella

Voikkaan sosiaaliosasto on TEE-vuoden ohjelman puitteissa suorittanut huomionarvoista kansalaiskasvatusta ja valistustyötä. Tähän ohjelmaan sisältyi myös Oikea asuminen-niminen näyttely, joka kuitenkin asian laajuuden ja tärkeyden huomioon ottaen järjestettiin yhteistoiminnassa Kymintehtaan sosiaaliosaston ja alan johtavien liikkeiden kanssa. Näyttelyn tarkoituksena oli esitellä nykyaikainen omakotitalo kalusteineen, tekstiileineen, valaisimineen ja talouskoneineen sekä rakennusmateriaaleja, lämmitys- ja rakennusratkaisuja.

Lehdessämme on useaan otteeseen selostettu yhtiön omakotirakennustoimintaa eritoten Kuusankoskella, jossa se on saavuttanut kestävän

suosion. Omakotirakennustoiminta aloitettiin v. 1946, jolloin yhtiö jakoi ensimmäiset tontit. Viime helmikuussa valmistui tuhannes omakotitalo. Näyttelyn aikoihin marraskuun puolivälissä oli omakotitaloja valmiina 1033 ja rakenteilla 73, joista todennäköisesti 25 valmistuu asutavaan kuntoon vuoden loppuun mennessä. Nykyisin yli puolet Kuusankosken tehtaiden palveluksessa olevista asuu omissa asunnoissaan. Tämän taustan huomioon ottaen oli paikallaan ja jopa erityisen tärkeätä omakotinäyttelyn järjestäminen.

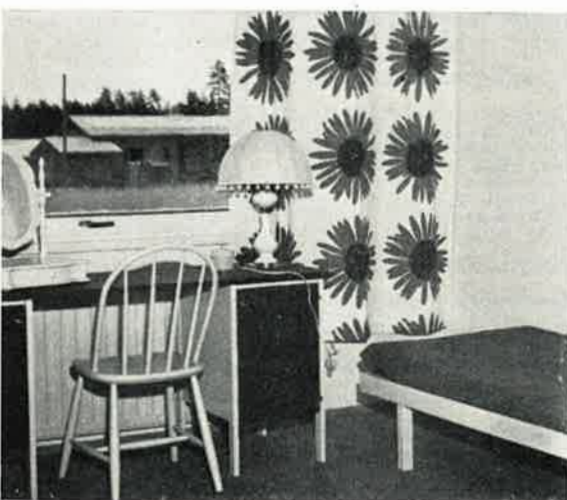
Näyttelytaloksi valittiin arkkipakkaaja Reino Lindqvistin omakotitalo, joka valmistui näyttelyn ajankohdaksi. Talo sinänsä ei ole millään tavoin tavallisuudesta poikkeava. Se edustaa nykyisin suosituksi tullutta matalaa talotyyppiä, joka sopii hyvin maisemaamme ja antaa ulkoakin päin kodikkaan ja viihtyisän vaikutelman. Reino Lindqvistin omakotitalo sijaitsee Kuusanniemen uudella omakotialueella Härkäniityntien varrella. Tämän uuden alueen tontit jaettiin

Tyttären huone oli kalustettu naisellisesti ja tekstiilit olivat iloisen värikkäitä

Keittiön ruokailutilan ratkaisu on mielenkiintoinen ja onnistunut

kesällä 1963 ja nyt siellä on jo paljon työn tuloksia nähtävänä. Lindqvistin tontti on suuruudeltaan 910 m². Rakennuslupa myönnettiin viime vuoden syksyllä ja Arava-laina saatiin tämän vuoden keväällä. Rakentaminen aloitettiin viime toukokuun lopussa, joten talo valmistui puolessa vuodessa. Talon kustannusarvio on 30 300 mk. Siitä on Aravan osuus 12 000 mk. Aravaa varten vaadittiin ensisijaista lainaa 12 300 mk, joten oman työn ja rahoituksen osuudeksi jää 6 000 mk.

Reino Lindqvistin perheeseen kuuluu Mailis-rouvan lisäksi kaksi lasta, 15-vuotias Merja ja 11-vuotias Ilpo. Arkkipakkaaja Reino Lindqvist on työssä Kymin paperitehtaalla ja rva Lindqvist on myös

yhtiön palveluksessa emännöitsijänä Kymintehtaan mestarikerholla. Aikaisemmin Lindqvistit asuivat yhtiön omistamassa kahden huoneen asunnossa. Muutto omaan taloon, joka on suunniteltu heidän asumistaan ja mukavuuttaan silmällä pitäen, tuntui varmaankin suuremmoiselta.

Rakennuksessa on tilava olohuone, kaksi makuuhuonetta, keittiö ruokailutiloihin ja eteinen. Taloussiiressä on sauna, pesuhuone, talouskellari, kattilahuone, varastotila ja autovaja. Rakennuksen pohjapinta-ala on 125 m², josta huoneistoalaa 75,5 m². Rakennusaineena on käytetty Leca-tiiltä. Sisäpuolella on yhden tuuman rimoitus ja Kipsonit-levy. Efeka-keskuslämmityskattila, kuten patterit ja venttiilitkin ovat Högforsin valmistamia. Rakennuksen on piirtänyt rakennusmestari Eero Mäkinen.

Rakennuksen julkisivu on Härkäniityntielle päin. Pääovesta sisään astuttaessa tullaan pienen eteisen kautta valoisaan ja tilavaan olohuoneeseen, jonka pitkistä ikkunarivistä avautuu näkymä pihalle. Asko Oy oli näyttelyä varten kalustanut olohuoneen, kuten muutkin huoneet, asiallisesti ja käytännöllisesti. Olohuonetta hallitsi sininen oleskeluryhmä. Lisäksi sinne oli sijoitettu nykyisin suosiossa oleva korkea

kirjahyllykkö kaapistoihin, valkea pinnasohva, keinutuoli ja romanttinen kukkapöytä. Oleskeluryhmän alla oli valkea, pehmeänukainen matto. Olohuoneesta päästään vanhempien makuuhuoneeseen, jossa oli muodikas valkea kalustus. Toinen makuuhuone oli kalustettu tyttären huoneeksi. Sielläkin olivat huonekalut valkeita, tekstiilit sitävastoin värikkäitä. Idman Oy:n valmistamat ja toimittamat valaisimet olivat tyylikkäitä ja samalla asiallisia. Keittiö ruokailutiloihin liittyy 'saumatto-

pöytä, jonka taustaseinää peittää musta Enso-laatta. Molemmille seinille on sijoitettu tilavat yläkaapit.

Asuinhuoneiden lattiat on peitetty englantilaisella Rossella-muovimattolla, joka on huopapohjainen ja miellyttävästi askelta myötäilevä. Tämä pari vuotta markkinoilla ollut muovimatto on erittäin kestävä. Sille annetaan jopa 10 vuoden takuu. Huoneiden katot ovat ruutukuvioista Halltex-levyä.

Keittiöstä päästään taloussiiven käytävään, josta avautuvat ovet ta-

Olohuoneen
ikkunoista
avautuu näkymä
pihan puolelle,
jossa kevään
tullen alkavat
puutarhatyöt

masti' muuhun huoneistoon. Se on oikeastaan kaksiosainen, sillä onnistuneen ratkaisun avulla on ruokailutila kuin erillään varsinaisesta keittiön puolesta. Kaappeja ja säilytystiloja on riittävästi. Kaappien Gabon-mahonkipintaisten ovien ansiosta on keittiöön saatu huoliteltu leima, niin että vieraatkin voi huolletta kutsua keittiön pöydän ääreen ruokailemaan. Kalustuksesta on erityisesti mainittava kaunis- ja käytännöllinen vaalea kaappi, jollaisen toivoisi löytävän paikkansa useassa kodissa. Varsinaisen keittiöpuolen toisella seinällä on pitkä tiskipöytä ja sähköliesi, ja niiden taustana oleva kiviseinä on suojattu mustilla kaakelilevyillä. Vastapäisellä seinällä on jääkaappi ja työ-

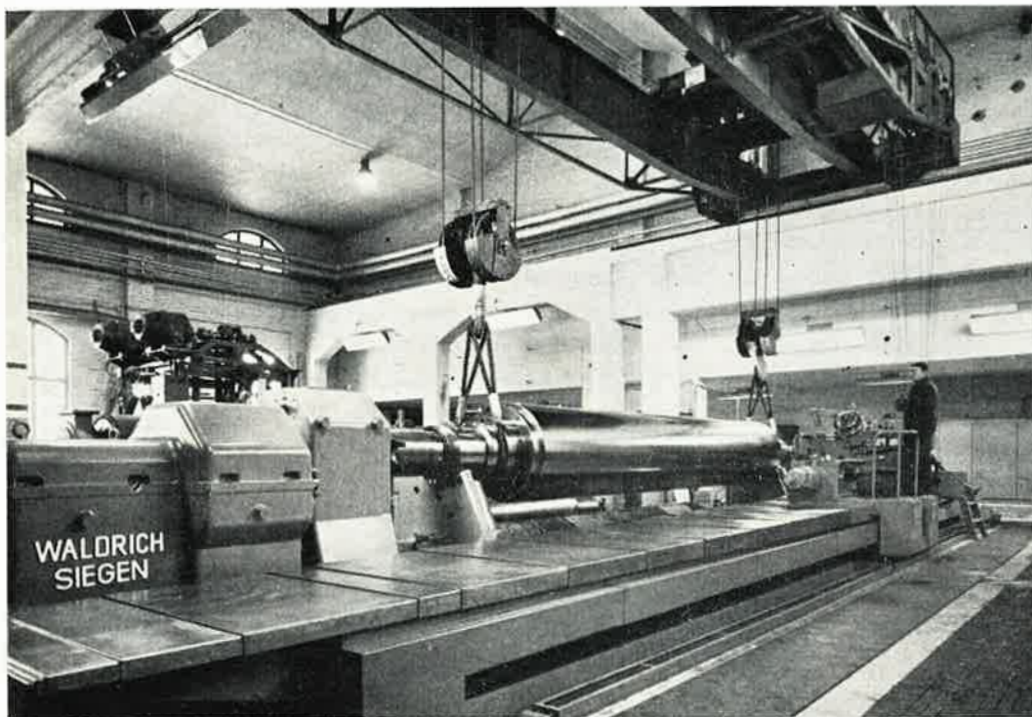
louskellariin, pesuhuoneeseen ja saunaan sekä kattilahuoneeseen ja pihalle. Kattilahuoneessa on Högforsin uusimpiin tyypeihin kuuluva Efeka-kattila varustettuna Termis 24-öljypolttimella. Kattilahuoneen takana on varastosuoja. Taloussiiressä sijaitsee myös autovaja, johon päästään julkisivun puolelta. Pihamaa jää asuin- ja taloussiiven kainaloon. Sen kolmannella sivustalla on naapuritalo ja taustalla kaunis sammaleinen männikkörinne.

Voikkaan sosiaaliosaston virkailijan, sosionomi Keijo Jokirannan ja yhtiön omakotirakennustoimintaa Kuusankosken tehtailta ohjaavan rakennusmestari Matti Haikolan vaivat ja aherrus omakotinäyttelyn aikaansaamiseksi eivät menneet hukkaan. Näyttely saavutti suuren yleisömenestyksen. Näyttely oli

Jatkuu sivulla 21

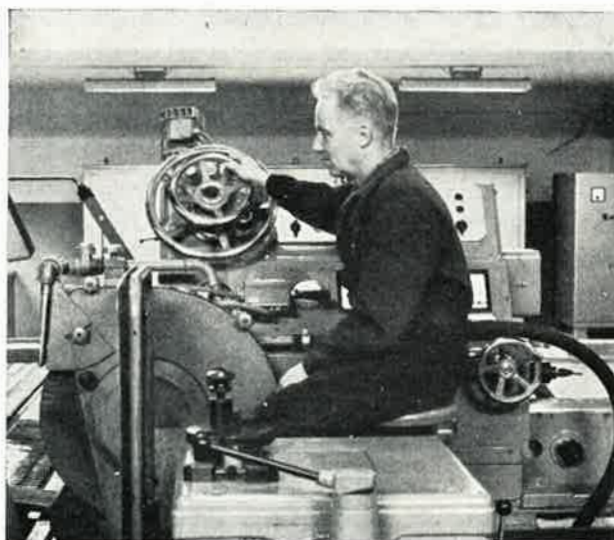
Olohuoneen kalustus oli asiallinen ja tyylikäs. Kauniit verhot peittivät koko ikkunaseinän.

Uusi telahiomakone Voikkaalla

Voikkaan korjauspajaan on keskitetty Kuusankosken tehtaiden paperikoneiden, kiillotuskalanterien ja selluloosan kuivauskoneiden telojen hiominen. Myös Juantehdas ja Högfors ovat Voikkaan korjauspajan asiakkaita ja aikanaan suoritettiin telojen hiontaa muillekin yhtiöille. Nykyisin hiomakoneiden kapasiteetti tarvitaan kokonaan omaan käyttöön, onpa katsottu tarpeelliseksi täydentää konekanta uudella Waldrich-merkkisellä telahiomako-

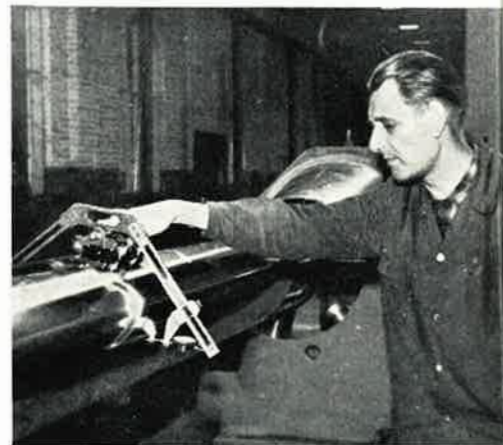
Ylihioja
Taisto Littman
mittaa 'ratsu-
mitalla' telan
bombeerausikäyriä

Hioja Harri Luoma
uuden hioma-
koneen kolkassa
säätämässä hioma-
kiveä kohdalleen

Yli 30 tonnin painoista konekalanterin alatela asetetaan uuteen telahiomakoneeseen

neella. Tosin sen tieltä sai väistyä vanhin, vuoden 1910 tienoilta peräisin oleva hiomakone, mutta uusi onkin siihen verrattuna niin tehokas kuin työn jäljen kannalta aivan eri luokkaa. Kaksi vanhaa Farreltelahiomakonetta on uuden rinnalla edelleen käytössä.

Waldrich-telahiomakoneen suurin kärkiväli on 10 m. Halkaisijaltaan hiottava tela voi olla 180 mm:stä aina 1 600 mm:iin saakka. Oheisessa kuvassa nähdään, millaisen jättiläistelan kone kykenee ottamaan käsiteltäväkseen. Siinä kiinnitetään parhaillaan koneeseen hiomista varten uuden Voikkaan sanomalehtipaperikoneen 30,7 tonnia painava

konekalanterin alatela. Uudessa hiomakoneessa hiomakiven vaihto on helppo suorittaa. Useissa tapauksissa alkukäsittely suoritetaan kärkeällä ja vasta viimeistely hienolla kivellä. Kone on varustettu tarkkoilla mittareilla, joten hiojan ei tarvitse ajaa 'korvakuulon' mukaan kuten vanhoilla koneilla.

Uusi telahiomakone seisoo betonisella alustalla, joka on irrallaan lattiasta ja joka nojaa kalliossa olevaan pohjalaattaan jousien välityksellä. Täten se on eristetty ulkopuoliselta värinältä. Hionnassa on

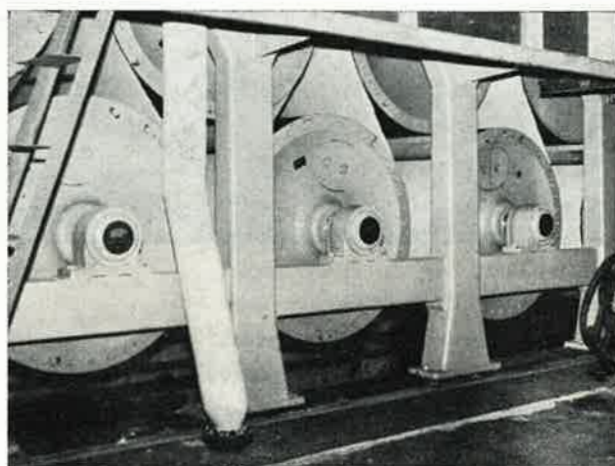
päästävä sadasosamillin tarkkuuteen ja tämän tulee onnistua mahdollisimman pienellä aineen poistolla. Siksi niin koneelta kuin sen käyttäjältä vaaditaan hiuksenhienoa tarkkuutta. Ennen hionnan alkamista tela mitataan ja sen epätasaisuuksista piirretään suuresti liioiteltu käyrä. Työn edistymistä kontrolloidaan tarkkuusmittausten avulla, ja telan on läpäistävä lopullinen tarkastus, ennen kuin se irroitetaan ja siirretään pois koneesta.

Kaikista teloista pidetään tarkkaa kortistoa. Niistä ilmenevät aikaisemmat hionnat ja teloissa ilmenneet virheellisydet. Nykyisin telojen tarkastus ja ennakkuhuolto on kehitetty tarkaksi järjestelmäksi. Eräät tärkeät telat joutuvat määräjain hiottaviksi. Tavallisimmat telojen pintaan ilmestyneet virheet ovat kulumisen ja puristusvammojen aiheuttamia. Telojen hiominen edellyttää tietenkin varatelajärjestelmää.

Yllättävää on hiomakoneiden 'asiakkaiden' moninaisuus ei yksistään mittojen ja painon, vaan myös valmistusaineeseen nähden. On teräs-, haponkestäviä teräs-, pronssi-, kokillivalu-, kumi- ja kiviteloja ja pian saataneen kokeilla muovipäällysteistenkin telojen hiomista.

Juantehtaan kartonkikoneeseen parannuksia

Kartonkikoneeseen on asennettu kuusi uutta kuivaussilinteriä

Juantehtaan kartonkikoneeseen lisättiin syyskuun lopulla kuusi uutta kuivaussilinteriä, jotka toimitti ja asensi A. Ahlström Oy:n Karhulan konepaja. Samalla koneen silinteriryhmien avonaiset vaihteistot uusittiin koteloituihin ja silinterilaakerien voitelu uusittiin automaattiseksi.

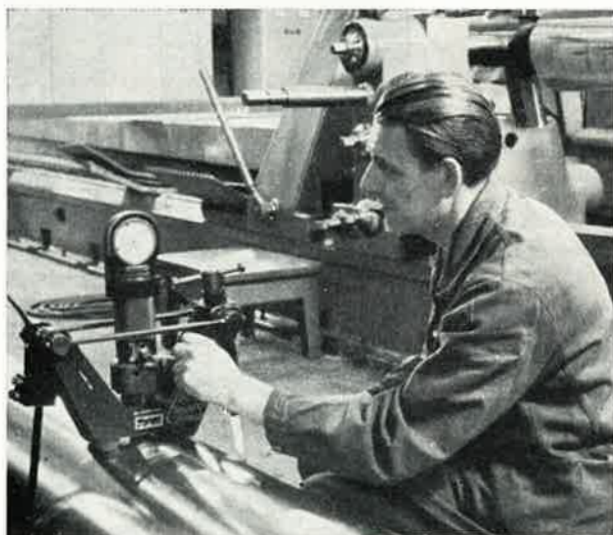
Tilaa uusille kuivaussilinterille saatiin siten, että toinen kiillotuskalanteri ja kaksi kuparipintaista jäähdytysilinteriä poistettiin ja rullien leikkausterät asennettiin lyhyempään tilaan. Kahden kiillotuskalanterin käyttö on tullut kysymykseen vain valmistettaessa vesikiillotettua pahvia, joka nyttemmin

on jäänyt pois tuotanto-ohjelmasta. Jäähdytysilinterit toimittivat ainoastaan ohjaustelojen virkaa.

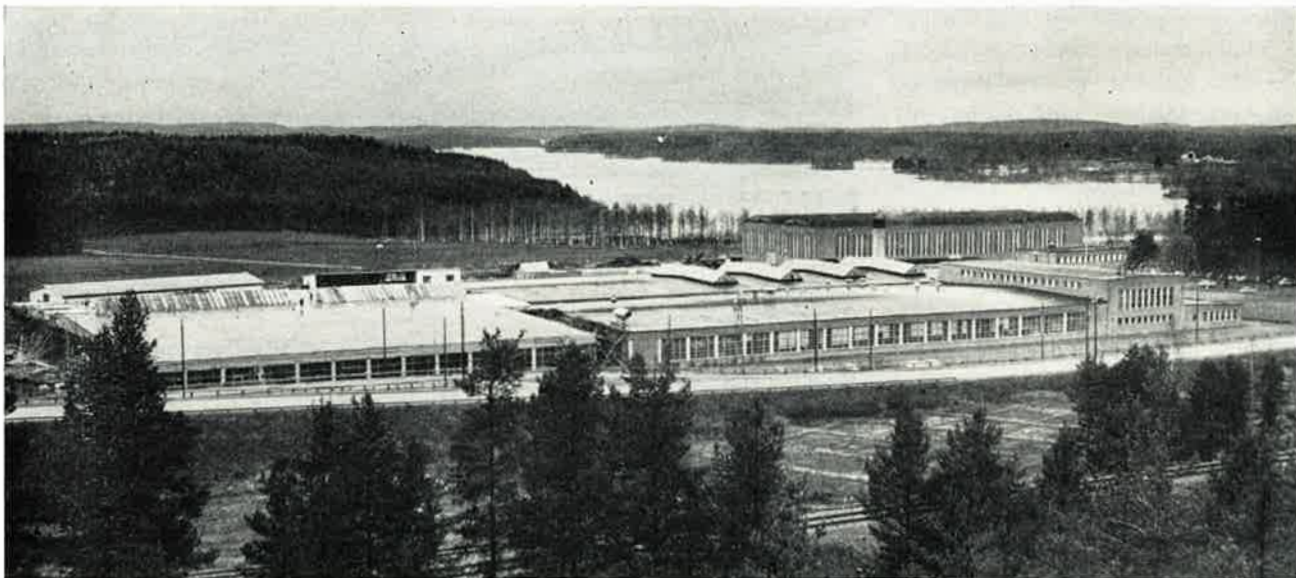
Uusien kuivaussilinterien ansiosta kartonkikoneen nopeutta on voitu lisätä n. 10 prosenttia paksuja laatuja ajettaessa. Koska Juantehtaalla on yhä enemmän siirrytty paksujen kartonkien valmistukseen, tulee kartonkikoneen tuotanto kasvamaan.

Juantehtaalla on toinenkin huomattava uudistus parhaillaan menossa. Hiomo siirtyy kuoripäällisen tuoreen puun käyttöön. Puut kuljetetaan autoilla tehtaalles, jossa kuoriminen suoritetaan kahdella Cambio-kuorimakoneella ja jälkipuhdistus kuorimarummissa. 'Mustan puun' käyttö lisää hiokkeen laatuominaisuuksia. Kuoret siirretään kuljettimen avulla kattilahuoneeseen ja poltetaan.

Hiomopuun sisäänottomahdollisuus joesta kuorimoon säilytetään, joten tarpeen tullen voidaan vastedeskin käyttää uittopuuta.

Telan kovuus määritellään tämännäköisellä kovuusmittarilla

Uusi 43 000 m³:n suuruinen tehdashalli kuvassa vasemmalla

Högforsin Heinolan tehtaalla jälleen huomattava laajennus

Yhtiömme nuorinta tuotantolaitosta, v. 1952 perustettua Högforsin Heinolan tehdasta on lehdessämme esitelty usein. Siihen on ollut aihetakin, sillä nuoresta iästään huolimatta tehdasta on jo useaan kertaan laajennettu ja sen valmistusohjelmaan on liitetty uusia artikkeleita. Jo v. 1954 radiaattorihallia jatkettiin ja viereen rakennettiin suuri kattilahalli. Kaksi vuotta myöhemmin rakennettiin liesihalli ja uusi konttorirakennus. Tehdas aloitti yksistään levyradiaattorien valmistajana, mutta laajennusten mukana Högforsin muutkin teräslevyistä valmistettavat lämpöalan tuotteet keskitettiin Heinolaan. Tehtaan nykyinen tuotanto käsittää seuraavat artikkelit: levyradiaattorit, kaasuliedet, erilaiset teräslevy- ja putkirakenteiset keskuslämmityskattilat, korkeapainehöyrykattilat, kattilalaitokset, lämmönvaihtimet, lämminvesivaraajat ja uusimpana ryhmänä ilmastointilaitteet. Lisäksi tehdään tilaustyönä erilaisia levy- ja muototeräsrakenteita.

Työurakan suorittaja rakennusmestari R. Maukonen rakennusmiestensä joukossa harjannostajaispöydässä

Muurari Leino esitti työntekijöiden kiitokset

Parhaillaan Heinolan tehdasta laajennetaan jälleen rakentamalla uusi halli, jonka tilavuus on 43 000 m³ ja lattiapinta-ala 6 300 m². Koko tehtaan yhteinen tilavuus on tämän jälkeen 165 000 m³ ja pinta-ala 27 000 m². Kun palautamme mieliin, että tehdas alkuperäisessä koossaan oli 25 000 m³:n suuruinen, on kasvu

ollut yli kuusinkertainen. Laajenemismahdollisuudet otettiin jo tehdasta suunniteltaessa huomioon ja niinpä tehdas nopeasta kasvustaan huolimatta on säilynyt ehjänä kokonaisuutena, jonka seinien sisäpuolella töiden järjestely ja vaiheesta toiseen eteneminen on kyetty toteuttamaan erittäin tarkoituksenmukaisella ja tuloksellisella tavalla.

Uuden hallin on suunnitellut arkkitehti T.-E. Herler yhdessä Högforsin tehdassuunnitteluosaston kanssa. Aikaisemmatkin tehdasrakennukset ovat samaa käsialaa, mikä myös näkyy yhtenäisessä yleiskuvassa. Rakentamisen suorittaa työurakkana Rakennusliike R. Maukonen Heinolasta. Rakennusmestari Maukonen toimi vastaavana mestarina ensimmäistä tehdasta rakennettaessa ja sittemmin hän on itsenäisenä yrittäjänä urakoinut tehtaan laajentamisen. Alun alkaen on noudatettu uudenaikaista rakennustapaa ja niinpä uudisrakennuksen-

Rakenteilla olevan hallin harjannostajaisia vietettiin marraskuun 20 päivänä. Työmaaruokala täyttyi tungokseen saakka, mutta hyvä sopu antoi tilaa ja tunnelma oli harvinaisen välitön. Rakentajien ja oman väen lisäksi nähtiin kutsuvieraina Heinolan kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Paavo Ilo, rakennustarkastaja Pentti Kivelä ja palopäällikkö Kyösti Helminen. Tilaisuudessa oli läsnä myös yhtiön rakennuspäällikkö Sven-Åke Lemström. Harjannostajaispuheen piti isännöitsijä C. J. Cedercreutz. Hän mainitsi, että kulunut vuosi on ollut Högforsin

Jatkoa sivulta 17

avoinna marraskuun 12—16 p:nä ja siihen kävi tutustumassa yli 1 500 aikuista. Lapset mukaan laskien nousee luku huomattavasti suuremmaksi. Epäedullisesta säästä huolimatta tultiin näyttelyä katsomaan lähipaikkakunnilta saakka, jopa kauempaakin. Näyttelyn tarpeellisuudesta ei ole epäilystäkään. Omakotirakentajat, entiset ja tulevat, tustuiivat tarkoin jokaiseen yksityiskohtaan. Erityisesti oltiin kiinnostuneita Rossella-matosta. Samoin Högforsin kattila öljylämmittimien herätti runsaasti kiinnostusta. Näyttelyn järjestäjien toimesta jaettiin yleisölle kyselykaavakkeita, joissa tiedusteltiin mikä seikka omakotinäyttelyssä heitä eniten miellytti. Keittiöratkaisun asetti 46 % vastaajista ensimmäiselle sijalle, seuraavina tulivat Rossella-matto ja yleisvaikutelma.

Omakotinäyttelyllä oli merkitystä monessa suhteessa. Ennen kaikkea se teki tunnetuksi uusia ratkaisuja rakenteissa, sisustuksessa ja lämmityspulmissa. Se oli myös suuntaa antavana pohdittaessa omia rakennussuunnitelmia. Tämän mielenkiintoisen näyttelyn onnistumisesta on lausuttava parhaat kiitokset ennen kaikkea Reino ja Mailis Lindqvistille, jotka suurenmoisella tavalla suhtautuivat näyttelyn järjestämiseen luovuttamalla upouuden kotinsa näyttelypaikaksi.

Näyttelytalon kalustamiseen ja sisustamiseen osallistui seuraavat alan liikkeet: Asko Oy (keittiökalu-
luseet, huonekalut ja tekstiilit), Winter Oy (värit ja tapetit), Finnbau Oy (Rossella-matot), Vanerikon-
tori Oy (lastulevyt, Enso-laatat ja vaatekomeroiden ovet), Idman Oy (valaisimet), Teräs Oy (keittiöko-
neet, sähköliesi, pesukone, linko ym. talouskoneet) ja Högfors (lämmitys-
laitteet).

Heinolan kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Paavo Ilo toi kaupungin tervehdyksen. Hänestä oikealle isännöitsijä C. J. Cedercreutz, palopäällikkö Kyösti Helminen ja rakennustarkastaja, dipl. ins. Pentti Kivelä.

kin pilarit, kattopalkit ja kattolaatat ovat valmiina elementteinä nostettu paikoilleen.

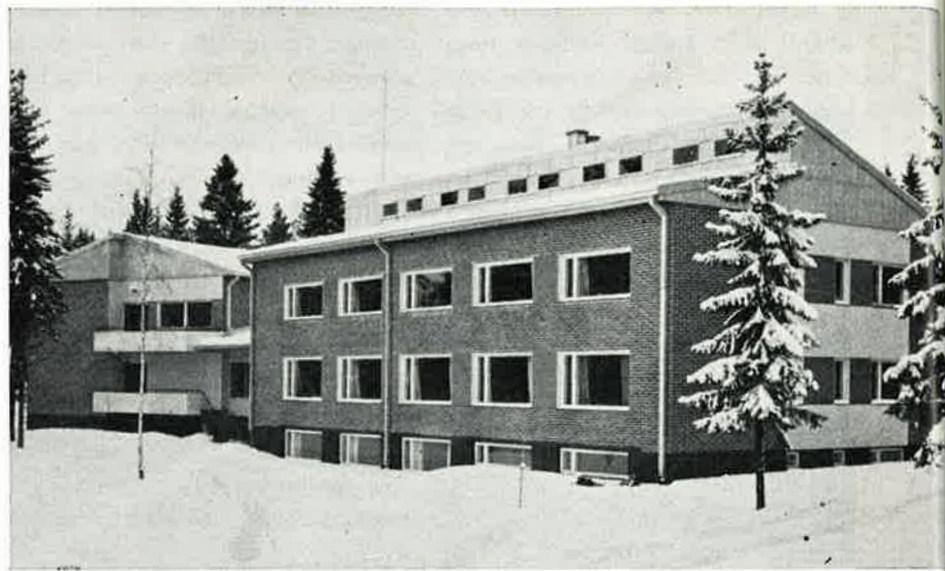
Alaurakoitsijoina toimivat niin ikään heinolalaiset liikkeet, joista Vesi- ja Lämpökeskus Oy suorittaa putkityöt ja Itä-Hämeen Asennusliike Oy sähkötyöt. Työmaalla on rakennusväkeä n. 80 henkeä. Uusi halli valmistuu jo tämän vuoden puolella. Tilat tarvitaan nykyistä valmistusohjelmaa varten. Sinne si-
joitetaan mm. lämmönvaihtimien, lämminvestivaraajain ja osittain ilmastointilaitteiden valmistus. Kun halli tullaan kokonaisuudessaan ottamaan käyttöön, nousee Heinolan tehtaan henkilökunnan määrä noin puoleentuhanteen.

tehtaiden piirissä vilkkaan rakennustoiminnan aikaa myös Högforsin muilla tehtailla ja tehtaiden rakennustilavuus on lisääntynyt 90 000 m³:llä.

Työntekijöiden lämminhenkisen kiitoksen sekä rakennusliikkeelle että Kymin Osakeyhtiölle esitti muurari Leino. Rakennusmestari Maukonen mainitsi puheessaan, että rakentajien joukossa on useita, jotka ovat olleet mukana tämän tehtaan kaikissa rakennusvaiheissa. Heinolan kaupungin tervehdyksen esitti valtuuston puheenjohtaja Ilo toden-
ten, että Högforsin Heinolan tehdas on suuresti edistänyt kaupungin teollistumista ja tarjonnut heinolalaisille runsaasti työtilaisuuksia.

Juankoski on tunnetusti Pohjois-Savon eturivin kuntia. Viimeisin saavutus on kunnansairaalan naapuruuteen rakennettu vanhainkoti, jonka läänin sosiaalihuollon piiritarkastaja Olavi Maijala sanoi asettavansa maakunnan toiseksi parhaaksi. Kun vanhainkodin johtajattaren Irja Jussilan opastamana tutustuimme taloon, emme etsimäläkään löytäneet siitä mitään arvostelun aihetta, joten millainen lie neekään Pohjois-Savon paras vanhainkoti.

Juankosken entinen vanhainkoti sijaitsi Martikkalan hovissa kuuden kilometrin päässä tehtaalta. Vanhukset muistelevat 'hoviansa' hyvillä mielin. Talo oli kodikas, paikka luonnonkaunis ja hyvät marjamaat aivan käden ulottuvilla. Mutta tie-

Juankosken uusi vanhainkoti

tysti vanha rakennus oli laitostarkeitukseen epäkäytännöllinen, kylmä ja henkilökunnalta paljon työtä vaativa. Sen tähden jo vuosia sitten syntyi ajatus rakentaa uusi vanhainkoti pitäjän keskustaan. Sosiaalinen ajattelutapa on varsinkin sotien jälkeisenä aikana entisestään valveutunut. Ei tyydytä vain lainsäädännön minimivaatimusten täyttämiseen, vaan esimerkiksi laitoshoidtoa tarvitseville vanhuksille pyritään luomaan todellinen koti. Ainakin Juankosken vanhainkodissa tämä pyrkimys tulee selvästi esille ja sen toteuttamisessa on myös onnistuttu.

Mutta tietysti uudenaikaisen ja kaikilla mukavuuksilla varustetun vanhainkodin rakentaminen myös maksaa. Se onkin keventänyt kunnan kukkaroa kalustuksen hankkiminen mukaan luetuna 690 000 nykymarkalla. Valtionapua ei ole saatu ollenkaan ja kunta on joutunut ottamaan 230 000 markan lainan selviytyäkseen rakennuksen rahoituksesta.

Etualalla seurusteluhuone, taaksepäin ruokasali ja yläkuvassa yksityiskohta hallista

Uutta vanhainkotiä varten yhtiö lahjoitti 8 000 m² suuruisen tontin. Rakennuksen on suunnitellut arkkitehti Juhani Nylund Maaseudun

83-vuotias ja 56 vuotta yhtiötä palvellut Kalle Vikman ansiomerkit rintapielessään

Keskusrakennustoimistosta. Rakentaminen aloitettiin kunnan omana työnä syksyllä 1962 ja rakennus valmistui viime lokakuussa. Hidas vauhti johtui siitä, että työt olivat paikkakunnan työllisyystilanteesta johtuen välillä pysähdyksissä.

Rakennus, tilavuudeltaan 5 260 m³, käsittää kaksikerroksisen hoitosaston, samoin kaksikerroksisen talous- ja asuntolasiiven sekä niitä yhdistävän yksikerroksisen aulan. Rakennuksen sijoituksessa sopeutuminen maastoon, valaistus ja näköalaseikat on tarkoin otettu huomioon. Rakennusaineena on käytetty tiiltä.

Hoitopuoli käsittää 5 yhden hengen ja 10 kahden hengen huonetta sekä kolme pariskunta-asuntoa. Näin ollen vanhainkotiin voidaan sijoittaa 31 asukkaa. Hoitopuolen molemmissa kerroksissa on yhteiset kahviot tupakkahuoneineen ja tilavat peseytymishuoneet. Toisen siiven keskeisin tila on ruokasali ja seurusteluhuone. Lisäksi ensimmäisessä kerroksessa on nykyaikainen laitoskeittiö, kanslia ja johtajattaren asunto muun henkilökunnan huoneiden sijaitessa toisessa kerroksessa. Siellä on myös vierashuo-

tulleeksi taloon. Aulan oven puoleiselle seinustalle on sijoitettu kanttiini, joka tullaan lähiaikoina avaamaan. Rakennuksen miltei koko alan käsittävässä pohjakerroksessa on askarteluhuoneet miehille ja naisille, sauna pesu- ja pukuhuoneineen ja kellarit sekä varastot. Rakennus saa lämpönsä vieressä sijaitsevan kunnansairaalan lämpökeskuksesta.

Ennen kuin taloon muutettiin, oli juankoskelaisilla tilaisuus käydä tutustumassa tähän uuteen sosiaaliseseen laitokseensa. Pian muuton tapahduttua pidettiin tervetuliaisseurat ja ahkeraan on muutenkin käyty vanhuksia tervehtimässä. Vierailuja ajatellen talon sijainti on mitä edullisin aivan Juankosken keskustassa, mutta kuitenkin omassa rauhassaan.

Vieraillessamme vanhainkodissa tapasimme talon 19 asukkaan joukossa kuusi yhtiöläiseläkeläistä. Pian 84 vuotta täyttävä Kalle Vik-

tullut pitäneeksi edes yhtään rokkuli- tai sairaspäivää. "Ei ole herrat käskeneet kovempaa tekemään", muisteli Kalle Vikman.

Kun Vikman tuli tehtaan töihin, maksettiin päiväpalkkana 'hännätön' markka. Markan suuruudesta tuntipalkasta pidätettiin näet kaksi penniä kirkko- ja koulukassaan. Urakkapalkkalainen sai 1 mk 40 p, josta myös vähennettiin nuo kaksi penniä. Todellisuudessa ei rahaa juuri nähtykään. Tiistaina kasööri jakoi liput, joilla sai ostaa tehtaan kaupasta jauhoja. Sieltä jouduttiin ottamaan tavaroita myös velaksi ja niin oli tili jo etukäteen kulutettu viimeistä penniä myöten.

Vikmanin muistin mukaan menneinä aikoina työpäivä alkoi kesällä jo neljän tienoissa ja jatkui iltaan klo 8:aan. Välillä oli aamiaisia päivällistunti. Talvisin lähdettiin pois töistä pimeän tultua, ei ollut niin kelloajalla väliä.

Tehtaan isot tuvat olivat samanaikaisesti sekä perhe- että yhteisasuntoloita. Tuvassa saattoi asua viisi jopa kuusikin perhettä. Jokaisella oli oma pieni elintilansa ja jokaisen pöydällä tuikki pimeään aikaan 'takkilamppu', jonka sydän oli tehty rievusta. Uunissa räiskähtelivät metriset halot ja lattialla kävi läpi vuorokauden yhtämittainen kolina, kun nuorinta polvea kätkeyissä tyynnyteltiin. Perheiden seassa oli usein vierasta väkeäkin, rahdinajajia ja muita tehtaalle tulleita.

Eipä ollut paljon järjestystä ulkosallakaan. Siat ja lehmät kuljeskellivat kesäisin valtoimenaan kujilla. Tehtaalaiset rakensivat itselleen saunoja ja perunakuoppia, mihin parhaaksi katsoivat. Näin elettiin tehtaan 'venäläisvallan' aikana, mutta kun parooni Alfthan tuli isännäksi, puratti hän saunahökkelit ja käski pitää eläimet kiinni. Hän oli sellainen 'korreenkiihkoinen'.

Jatkuu sivulla 32

Yhtiöläiseläkeläisiä vanhainkodin seurusteluhuoneessa televisiota katselemassa, vas. Vappu Myöhänen, Kalle Vikman, Maria Kasanen, Otto Kasanen ja Robert Leskinen

ne, jossa matkan takaa vanhainkodin asukkaa tervehtimään saapuva voi yöpyä. Tilava aula, josta avautuu kaunis näkymä joelle päin, aivan kuin lausuu vieraan terve-

man otti meidät juhlallisesti vastaan rintapielessään tehtaan 200-vuotisjuhlassa saamansa Keskuskauppakamarin ansiomerkki ja toisena yhtiön kultainen ansiomerkki. Voimemmekin sanoa, että tehdas on ollut vanhana poikana pysyneelle Vikmanille kuin aviopuolison kaltaisen elämäntoveri. Hän teki yhtiössä 56 vuoden pituisen työpäivän eikä

Kuntokuukausi Kymintehtaalla

Kuntokuukauden aikana saavutti patikointi suurimman menestyksen. Silloin kirjattiin yhteensä 10 505 kävelysuoritusta.

Marraskuussa järjestettiin Kymintehtaalla ensimmäisen kerran kuntokuukausi kokeilumielessä. Se onnistui yli odotusten. Kuntokuukauden aikana järjestetyistä monista tempauksista lienee mainittavin patikointiryntäys, sillä suorituksia kirjattiin kuukauden aikana yhteensä 10 505. Se tietää sitä, että joka päivä oli liikkeellä keskimäärin 350 henkeä patikoimalla avulla virkistystä ja kuntoa hankkimassa. Kuukauden aikana järjestettiin myös juhlaa, renkailukilpailu, perhevoimistelukilpailu ja polkuretkiä. Ne kaikki keräsivät runsaasti innostunutta yleisöä.

Patikointi eri kävelykohteisiin muodostui tietenkin vilkkaimmaksi toiminnaksi. Ajoittain huonoistakin

olosuhteista huolimatta nähtiin reippailijoita eri kävelykohteissa aamuvarhaisesta iltapimeään. Tavanomaisten kävelykohteiden lisäksi oli 'kuutamokohteita' ja kun työmatkakävelytkin saatiin ottaa mukaan

Kuntojuhlassa puhuivat Kuusankosken tehtaiden puolello Olov A. Hixén ja toimittaja Hilja-Maria Niku

Nauhanahon majalla esiteltiin patikoitsijoille retkeilyasuja

kilpailuun, nousi innostus jatkuvasti. Myös erityinen avioparikilpailu lisäsi harrastusta. Kävelykohteita oli kaikkiaan 19, joten valinnan varaa oli tarpeeksi. Avauspatikointi suoritettiin musiikin tahdissa.

Tähän ryhmälähtöön osallistui vain satakunta henkeä, mutta perillä Nauhanahon hiihtomajalla oli lähes 300 henkeä seuraamassa patikoitsijoille järjestettyä retkeilyasujen muotinäytöstä. Kuntokuukauden aikana patikoitiin myös polkuretkillä, joihin osallistui n. 250 henkeä. 'Jäähdyttelypatikointi' suoritettiin kuukauden lopussa Inginmaan kansakoululle. Kaikilla mukana olleilla oli hauskaa ja marraskuun aikana suoritettu patikointi muodosti sopivan lähtökohdan jatkuvalle lenkkeilylle, joka tietenkin lumen tultua suoritetaan hiihtäen.

Kuntojuhla pidettiin seuratalossa 19. 11. Juhlan ohjelma oli onnistunut. Se oli tietenkin pääosaltaan kunto-aiheinen, mutta Pertti Metsärinteen yhtyeen leikkimielinen ohjelma ja korkeatasoiset viihde- ja tanssimusiikkiesitykset antoivat juhla virkistävää lisäväriä. Niinpä tämä televisiosta tuttu yhtye valloittikin täysin kuntojuhlan yleisön. Kuusankosken tehtaiden puolello Olov A. Hixén lausui juhlan avauspuheen. Toimittaja Hilja-Maria Niku puhui terveyden ja kunnan vaalimisen tärkeydestä. Hän korosti ulkoilun merkitystä mielen- ja kehon terveydelle. Kuntovoimistelu

työpaikoilla ja kodeissa, leikinomainen liikunta sekä ulkoilu lisäävät ihmisen onnellisuutta ja ovat sopivaa lääkettä vanhuuden torjuntataistelussa. Ne lisäävät hyvän olon tunnetta, huumorimieltä ja viihtyisyyttä elämässä. Kuntojuhlan yleisö tutustui myös ruotsalaiseen Maximum-filmiin, joka oli hyvän maineensa varainen esitellessään kunnan vaalimista sairauksia ennakolta ehkäisevänä toimintana. Juhlan eräs päänumero oli perhevoimistelukil-

Perhevoimistelukilpailun voittaneen Ensio Myyrän perheen pyramiidi

pailu. Se sai osakseen suuren suosion, vaikka kilpailuun ei osallistunutkaan kuin kolme perhettä. Ensio Myyrän "katras" peri kilpailussa ylivomaisen voiton tullen myös yleisön suosikkiperheeksi. Kuntojuhla päättyi karkelointiin Pertti Metsärinteen yhtyeen soittaessa.

Toinen kuntokuukauden yleisöjuhla oli vesishow Kouvolan uima-

ja mitä hullunkurisimmat asut värittivät näitä humoristisia uunteja. Palokunta ja paperitehtaan naiset kuorivat ehkäpä parhaan kerman, sillä heidän yhteenottonsa esittelyineen saivat katsojat kiemurtelemaan naurusta. Ohjelma jatkui Pentti Koskisen ja Ulla Suvannon esityksillä, jotka olivat korkeata luokkaa samoin kuin helsinkiläisten Soile Lehtosen ja Ritva Tammilaaksen taideuinti, joka pääsi hyvin oikeuksiinsa onnistuneessa valaistuksessa. Nämä esiintyjät ovat Suomen mestareita. Riemukkaan tilaisuuden päätti intiaanishow, jossa uitiin, hyppittiin ja melottiin allasta pitkin ja poikin monen intiaanin ja valkonaaman voimalla. Lopuksi onnellisten satujen tapaan suuri valkonaama Piffalo Pulla sai Hopeajalan ikiomakseen. Yhtiön ammattikoulun torvisoittoakunta avusti juhlan eri vaiheissa varsin ansiokkaalla tavalla.

Varsinaisena työpaikkatoimintana oli vain osastojen välinen renkailukilpailu, joka lähes kaikilla osastoilla sai hyvän vastaanoton. Ohjelmaan kuului suorittaa neljästi kuntokuukauden aikana melko vaativa renkailusarja, joka käsitti neljä liikettä. Niiden suorittaminen vei aikaa nelisen minuuttia. Vaikeim-

Sarja I (osaston vahvuus yli 150): 1) selluloosatehdas 32,5 %, 2) konttori 32,4 %, 3) Kymin paperitehdas 13,0 %, 4) alaverstas 12,6 %, 5) rakennusosasto 8,7 %, 6) kuljetusosasto 3,25 %.

Sarja II (osaston vahvuus alle 150): 1) klooritehdas 77,3 %, 2) put-

Kilpailussa sijoittautui toiseksi Leo Honkasen perhe

Kolmantena osallistui kilpailuun Erkki Penttisen perhe

Voittajaperhe vastaanottamassa palkintoaan, joka oli kaunis ruoka-astiasto

hallissa. Siitä muodostui piristävä tilaisuus ja samalla se oli usealle ensimmäinen tutustumiskäynti uudessa uimahallissa. Vesishow'ssa esiintyi peräti 126 yhtiöläisumaria. Yleisöä oli saapunut lähes 300 henkeä. Osastojen välisen 6x25 m:n vapaauintin voitti sähköosasto ja sitten seurasivat ohjelmassa tosi hupaisat osastojen väliset haasteuinnit taukoamattomana sarjana. Mieli-

maksi muodostui viimeinen, vatsalihaksia kysyvä liike, joka varsinkin naisille oli 'tervaa'.

Renkailusuorituksia kertyi yhteensä 2006 ja viisi osastoa pääsi 50 prosentin paremmalle puolelle. Tulokset olivat seuraavat:

Pertti Metsärinteen yhtye viihdytti yleisöä hyvällä menestyksellä

ki- ja levypaja 75,3 %, 3) puuhiomo 63,8 %, 4) mittarikorjaamo 58,3 %, 5) Yankee-koneosasto 52,2 %, 6) päälaboratorio 47,3 %, 7) sähköosasto 41,8 %.

Kokonaisuutena voidaan sanoa, että kuntokuukausi onnistui yli odotusten. Eri toimintoihin osallistui yllättävän runsaasti työntekijöitä ja erityisesti juhlatilaisuuksissa oli haastavissa samaa yhtiöläishenkeä

kuin vuosittaisissa palkintojenjakojuhlissakin. Erityinen kiitos on annettava monille esiintyjille, jotka vaivojaan säästämättä osallistuivat vapaaehtoisesti lukuisiin tempauksiin ja ja siten auttoivat osaltaan kaiken onnistumiseen. Varsinkin vesishow'ssa mukana olleet ansaitsevat hatunnoston!

Osastojen urheiluyhdistymiehille lausuttakoon lämmin kiitos heidän

Kouvolaan uimahallissa pidetyssä vesishow'ssa oli riemukas tunnelma ja hauskoja esityksiä

merkityksellisestä panoksestaan kuntokuukauden onnistumisessa.

Kuntokuukaudesta saatiin hyviä kokemuksia, jotka toivottavasti innostavat jatkamaan jokaista henkilökohtaisesti terveyden ja kunnan usein sisua vaativalla tiellä.

Levyseppä Matti Tiira suorittamassa taitoa vaativaa voimisteluliikettä

'Mestarillista' biljardinpeluuta

Kymintehtaan Mestarikerhon saatua yhtiöltä uuden huoneiston seurasi ikäänkuin tupaantuliaislahjana biljardipöytä kaikkine tarvikkeineen. Se oli tosin pienikokoinen, mutta keräsi kuitenkin ympärilleen runsaasti harrastajia. Teknikko Heikki Vesasen johdolla he kehittivät pelitaidossa ja pian katsottiinkin aiheelliseksi hankkia suuriokoinen biljardipöytä. Se ostettiin Haminan upseerikerholta ja vanha pieni pöytä luovutettiin Voikkaan Mestarikerhon käyttöön.

Kokemuksen ja taidon lisääntyessä laajeni kilpailutoiminta. Erityisen suosion on saavuttanut kerhon sisäinen á la Guerre eli 'kinkku-kärrikilpailu', johon osallistuvat lähes kaikki kerhon jäsenet. Kilpailu pidetään ennen joulua ja palkintona on mukava joulukinkku.

Kultakellokilpailun voittaja, mestari Leo Tuominen Kymintehtaan Mestarikerhon biljardipöydän ääressä

Kerhojen väliset ottelut suoritaan ns. Kaisa-pelin muodossa. Kuluvan vuoden aikana Kymintehtaan Mestarikerho on voittanut Karhulan, Sunilan ja Joutsenon työnjohtajakerhot, Kouvolaan aliupseerikerhon ja Kouvolaan kauppakerhon. Voittoa viimeksi mainitusta lienee pidettävä suurimpana saavutuksena.

Loka-marraskuun vaihteessa Kou-

volaan kauppakerholla pelattiin henkilökohtainen 'kultakellokilpailu', johon otti osaa 39 kilpailijaa ympäri Suomea. Kymintehtaan mestari Leo Tuominen selviytyi voittajaksi saaden palkinnokseen kultaisen rannekellon.

Tällaisia hyviä uutisia kuuluu Kymintehtaan Mestarikerhon vihreän veran ääreltä.

Evert Inginmaa

Toivo Puranen

Yrjö Tammio

Pitkääaikaisesti palvelleita

KUUSANKOSKEN TEHTAAT

EVERT INGINMAA

vuoromestari Kymin puuhiomolta tulee 6. 1. olleeksi 45 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt litissä 8. 9. 1903. Yhtiön palvelukseen puutarhurin apupojaksi hän tuli 14-vuotiaana. Oltuaan muutaman vuoden maatalousosastolla hän siirtyi Kuusaan puuhiomoon hiojaksi. V. 1927 hänet nimitettiin hionmon etumieheksi. Vuoromestariksi Kymin puuhiomoon hänet nimitettiin v. 1929.

TOIVO PURANEN

viilaaja Kymin korjauspajalta tulee 5. 2. olleeksi 45 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt 1. 1. 1901 Lappeella. Yhtiön palvelukseen hän tuli ensimmäisen kerran v. 1917 Kymin ulkotyöosastolle. Kymin korjauspajalle viilaajaksi hän tuli v. 1919.

Vilho Romo

YRJÖ TAMMIO

kupariseppä Kymin korjauspajalta tulee 14. 2. olleeksi 45 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt Valkealassa 16. 5. 1901. Yhtiön palvelukseen Kymin korjauspajalle nuoremaksi kupariseppäksi hän tuli v. 1916. Lyhyttä paperitehtaalla oloaikaansa lukuun ottamatta hän on yhtäjaksoisesti työskennellyt korjauspajalla kupariseppänä. Hän on innokas matkailija.

EMIL BÄTSMAN

koneenhoitaja Kymin paperitehtaalta tulee 28. 12. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt Valkealassa 15. 12. 1907. Yhtiön palvelukseen Kymin rakennusosastolle hän tuli v. 1923. Kymin paperitehtaalle puristinpojaksi hän tuli v. 1924. Hän on työskennellyt paperikoneilla eri ammateissa ja nimitettiin koneenhoitajaksi v. 1950.

VILHO ROMO

rotatiokoneenkäyttäjät Kymin paperitehtaan yankee-koneosastolta tulee 5. 1. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt Virolahdella 13. 8. 1904. Yhtiön palvelukseen Kymin ulkotyöosastolle hän tuli v. 1923 ja siirtyi paperitehtaalle hollanterimieheksi v.

1924. Nykyisessä ammatissa hän on toiminut v:sta 1928 lähtien.

VÄINÖ LINDÉN

ylimestari Voikkaan rakennusosastolta tulee 6. 1. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt litissä 29. 1. 1907.

JALMAR TURPEINEN

rakennusapumies Voikkaan rakennusosastolta tulee 8. 1. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt Valkealassa 20. 11. 1904. Yhtiön palvelukseen Kuusaan korjauspajalle hän tuli v. 1923. Työskenneltyään yli 30 vuotta Voikkaan paperivarastolla lastaajana hän v. 1960 siirtyi rakennusosastolle, missä hän edelleenkin työskentelee poraajan ja piikkaajan tehtävissä.

FRANS VUORINEN

voimalaitoksen hoitaja Voikkaan sähköosastolta tulee 13. 1. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt Karkussa 23. 7. 1902. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1919. Yhtäjaksoisesti hän on palvellut yhtiötä v:sta 1932 lähtien Voikkaan tehtaiden eri osastoilla. Vesivoimalaitoksen hoitajaksi hänet nimitettiin v. 1944.

Väinö Lindén

Jalmar Turpeinen

HALLAN TEHTAAT

JONNE ANDERSEN

tukkityömiestä tukkiosastolta tulee 6. 1. olleeksi 50 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt Kymissä 17. 2. 1900. Yhtiön palvelukseen tallimiehen apulaiseksi hän tuli ensi kerran 9-vuotiaana. Laivoissa hän on ollut lämmittäjänä vv. 1914—1918. Lautatarhalle tapuloitsijaksi hän tuli v. 1919. Sen jälkeen hän työskenteli muilla osastoilla ja tuli v. 1953 nykyiseen tehtäväänsä tukkiosastolle.

YRJÖ VÄRRI

tukkityömiestä tukkiosastolta tulee 3. 2. olleeksi 45 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt Kymissä 9. 12. 1904. Yhtiön palvelukseen merkkipojaksi lautatarhalle hän tuli v. 1918. V:sta 1927 lähtien hän on ollut palveluksessa yhtäjaksoisesti ensin lautatarhalla lotjamiehenä ja v:sta 1939 lähtien nykyisessä työssään.

EDITH JUHOLA

mittaaja lautatarhalla tulee 20. 1. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt Vehkalahdella 8. 12. 1904. Hän tuli ensi kerran yhtiön palvelukseen sahalle v. 1921. Hän on ollut sahalla ja lautatarhalla useita eri pituisia ajanjaksoja. V:sta 1942 alkaen hän on ollut palveluksessa yhtäjaksoisesti ensin sahalla ja v:sta 1957 nykyisessä ammatissaan.

Merkkipäiviä

KUUSANKOSKEN TEHTAAT

ONNI UTTI

terien teroittaja Kymin selluloosatehtaalta täyttää 60 vuotta 13. 1.

VÄINÖ TYNYS

1. sihtimies Kymin selluloosatehtaalta täyttää 60 vuotta 15. 1. Hän on syntynyt Luumäellä. Yhtiön palvelukseen hän tuli ensiksi Kymin rakennusosastolle ja työskenteli sen jälkeen eri osastoilla. Palvelusaikaa on kertynyt jo 35 vuotta. Viimeiset 20 vuotta hän on ollut selluloosatehtaalla. Harrastukset: omakotitalon ja puutarhan kunnossapito sekä kalastus.

Frans Vuorinen

Martti Alanko

ANTTI NIEMI

1. valkaisu Kymin selluloosatehtaalta täyttää 60 vuotta 17. 1. Hän on syntynyt Savitaipaleella. Yhtiön palveluksessa hän on ollut 40 vuotta, joista yli 30 vuotta valkaisuajana. Vapaa-aikansa hän viettää kodin piirissä.

AARNE SUOMI

voitelija Voikkaan puuhiomolta täyttää 60 vuotta 17. 1. Hän on syntynyt litissä. Hän tuli yhtiön palvelukseen Voikkaan paperitehtaalte v. 1921. V:sta 1933 lähtien hän on ollut yhtäjaksoisesti yhtiön palveluksessa työskennellen etupäässä Voikkaan puuhiomolla. Nykyistä tehtäväänsä hän on hoitanut jo kymmenen vuotta.

MARTTI ALANKO

vuoromestari klooritehtaalta täyttää 60 vuotta 23. 1. Hän on syntynyt Sysmässä. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1928 Kuusaan sahalle. Täältä hän siirtyi samana vuonna klooritehtaalte kenomiehiksi. Hänet nimitettiin v. 1944 vuoromestariksi.

ELNA JUUSELA

viivauskoneen apunainen Kymin paperitehtaalta täyttää 60 vuotta 4. 2. Hän on syntynyt Kotkassa. Yhtiön palvelukseen Kuusaan sahalle hän tuli v. 1924 työskennellen siellä pari vuotta. Uudelleen hän tuli yhtiön palvelukseen v. 1942 Kymin puutarhaan, josta v. 1951 siirtyi paperitehtaalte.

ARVI NYBERG

konttoristi myyntiosastolta täyttää 60 vuotta 16. 2. Hän on syntynyt Uuraan Esisaassa. Päätettyään opiskelunsa Viipurin Suomalaisessa lyseossa hän suoritti kauppakoulun kurssin ja työskenteli sen jälkeen Suursaaren sahalla har-

joittelijana ja Esisaari Oy:ssä konttoristina. V. 1924 hän siirtyi Laskela Oy:n palvelukseen. V:sta 1931 hän työskenteli yhtiön pääkonttorissa lähetysosaston päällikön apulaisena talvisotaan saakka. Sodan päätyttyä hän muutti yhtiöme palvelukseen Kuusankoskelle. V:sta 1945 hän on toiminut konttoristina myyntiosastolla.

SIIRI SIREN

viivauskoneen apunainen Kymin paperitehtaalta täyttää 60 vuotta 18. 2. Hän on syntynyt litissä. Yhtiön palvelukseen massan lastaajaksi Kuusaan puuhiomoon hän tuli v. 1921. Työskenneltään useaan otteeseen eri osastoilla hän siirtyi v. 1960 takaisin puuhiomoon ja v. 1963 nykyiseen työhönsä paperitehtaalte.

PAAVO LEHTONEN

panostaja ja lataaja Kymin rakennusosastolta täyttää 60 vuotta 24. 2. Hän on syntynyt litissä. Yhtiön palvelukseen rakennusosastolla hän tuli v. 1928. Muutaman vuoden poissaolon jälkeen hän tuli uudelleen yhtiön palvelukseen rakennusosastolla v. 1936.

EINO SEPPÄLÄ

kuljettimien huoltaja Kymin selluloosatehtaalta täytti 50 vuotta 7. 11. Hän on syntynyt Valkealassa. Yhtiön palvelukseen selluloosatehtaalte hän tuli v. 1948 ja on työskennellyt samalla osastolla yhtäjaksoisesti. Hänen harrastuksistaan mainittakoon ulkoilu, oman kotitontin kunnossapito ja puutarhan hoito.

TAIMI NIEMI

riisinkäärijä Kymin paperitehtaalta täyttää 50 vuotta 1. 1. Hän on syntynyt litissä. Yhtiön palvelukseen Kuusaan paperitehtaalte paperinjalostustyöhön hän

Arvi Nyberg

tuli v. 1942. Hän on toiminut erilaisissa tehtävissä Kymin ja Kuusaan paperitehtaissa. Nykyisessä ammatissaan hän on ollut v:sta 1949 lähtien.

ARVI HYTINEN

apumies Kymin rakennusosastolta täyttää 50 vuotta 10. 1. Hän on syntynyt Polvijärvellä, jossa hän ennen yhtiön palvelukseen tuloa viljeli maata kotitilallaan. V. 1948 hän tuli työhön Kuusaan sahalle ja on sen jälkeen työskennellyt mm. Kymin ja Voikkaan ulkotyöosastoilla. Kymin rakennusosaston palvelukseen hän tuli v. 1962.

TORSTI KIVINEN

varakoneenhoitaja Kymin paperitehtaan yankee-koneosastolta täyttää 50 vuotta 12. 1. Hän on syntynyt Valkealassa. Yhtiön palvelukseen Kymin ulkotyöosastolle hän tuli v. 1932 ja siirtyi seuraavana vuonna paperitehtaalalle. Käytyään läpi kaikki työvaiheet paperikoneella hänet nimitettiin v. 1963 varakoneenhoitajaksi.

VEIKKO LAHTELA

apumies Kymin rakennusosastolta täyttää 50 vuotta 12. 1.

VÄINÖ EHRUKAINEN

kirvesmies Kymin rakennusosastolta täyttää 50 vuotta 19. 1.

VILJO ALANKO

merkkaaja Kymin paperitehtaan yankee-koneosastolta täyttää 50 vuotta 25. 1. Hän on syntynyt Sysmässä. Yhtiön palvelukseen maatalousosastolle puutarhaan hän tuli v. 1937. Työskennellytään eri osastoilla ja oltuaan välillä muidenkin työnantajien palveluksessa hän tuli jälleen yhtiön palvelukseen v. 1947 paperitehtaalalle merkkaajaksi.

Viljo Alanko

VEIKKO KAHRI

apumies Kymin rakennusosastolta täyttää 50 vuotta 26. 1. Hän on syntynyt Anjalassa. Aikaisemmin hän työskenteli valtion tie- ja vesirakennuslaitoksen palveluksessa. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1946 Kymin ulkotyöosastolle. Sen jälkeen hän työskenteli mm. Voikkaan rakennusosastolla ja Kymin paperitehtaalalla. V. 1960 hän tuli rakennusosaston palvelukseen.

KAARLE KUUSISTO

valkaisuveden valmistaja klooritehtaalalta täyttää 50 vuotta 28. 1. Hän on syntynyt Kurikassa. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1948 klooritehtaalalle valkaisuveden valmistajaksi, ja on siitä lähtien hoitanut tätä tehtävää. Hän on innokas ulkoilun harrastaja.

VIENARI ELG

turvekuljettimien hoitaja höyryosastolta täyttää 50 vuotta 11. 2. Hän on syntynyt Pusulassa. Yhtiön palvelukseen höyryosastolle laitosapulaiseksi hän tuli v. 1956.

PAULI LIKANEN

putkiseppä Kymin korjauspajalta täyttää 50 vuotta 21. 2. Hän on syntynyt Iitisä. Yhtiön palvelukseen Kymin ulkotyöosastolle hän tuli v. 1934. Sen jälkeen hän työskenteli eri osastoilla ja siirtyi v. 1940 Kymin korjauspajalle putkiseppän apulaiseksi. Putkiseppänä hän on ollut v:sta 1945 lähtien.

LAILA KUUSINEN

siivooja Kymin korjauspajalta täyttää 50 vuotta 23. 2. Hän on syntynyt Luumäellä. Yhtiön palvelukseen maatalousosastolle puutarha-apulaiseksi hän tuli v. 1929. Kymin korjauspajan siivoojana hän on ollut v:sta 1959 lähtien.

HALLAN TEHTAAT

TOIVO HOKKANEN

maalari rakennusosastolta täyttää 50 vuotta 17. 2. Hän on syntynyt Kangasniemellä. Yhtiön palvelukseen sahalle kuormaajaksi hän tuli v. 1937 ja siirtyi myöhemmin lajittelijaksi. V. 1955 hän siirtyi nykyiseen ammattiinsa rakennusosastolle.

METSÄOSASTO

HILMA NURMINEN

täytti 50 vuotta 24. 11. Heinolassa. Hän tuli yhtiön metsäosaston Päijänteen hoitoalueen palvelukseen v. 1944 metsänhoito-, taimitarha- ym. ulkotöihin. Sivutyönään hän huolehti metsäkonttorin siivouksesta. Rva Nurminen on vuosien mittaan toiminut myös monien vierailujen, retkeilyjen ja jatkokurssien reippaana, iloisena ja ripeänä emäntänä.

ONNI VARIS

piirityönjohtaja täyttää 60 vuotta 7. 2. Tuupovaaran Koverossa. Hän on syntynyt Pyhäselässä. Käytyään maamieskoulun v. 1924 hän hakeutui metsälalle ja meni v. 1927 metsäharjoittelijaksi Läskele Oy:n palvelukseen. Metsäteknikoksi hän valmistui Nikkarilan metsäkoulusta v. 1930 ollen sen jälkeen edelleen Läskele Oy:n palveluksessa metsätyönjohtajana ja piirimiehenä. Tämän yhtiön tultua Kymin Osakeyhtiön omistukseen nimitettiin hänet v. 1941 Koveron piirin piirityönjohtajaksi, jota tointa hän edelleenkin hoitaa. Pitkänä palvelusaikanaan hän on saavuttanut esimiestensä ja alaistensa jakamattoman luottamuksen ja arvonnnon. Hän on joutunut kotipaikkakunnallaan osallistumaan monin tavoin yhteiskunnalliseen toimintaan ollen nykyisin Tuupovaaran kunnan tilintarkastaja.

VÄINÖ PASANEN

työnjohtaja täyttää 60 vuotta Juankoskella 9. 2. Hän on ollut yhtiön palveluksessa v:sta 1921 lähtien. V. 1924 hänet nimitettiin työnjohtajaksi. Hän on toiminut koko palvelusajansa Juantehtaan piirissä suorittaen monipuolisia työnjohtotehtäviä. Hän on säännöllinen ja tunnollinen työnjohtajana ja on hyvin suoriutunut hänelle uskotuista tehtävistään saavuttaen esimiestensä luottamuksen.

Vienari Elg

Väinö Pasanen

Sven Söderlund

VEIKKO WILLMAN

metsätyönjohtaja täyttää 50 vuotta 27. 12. Jo nuorena hän antautui metsäalalle ja meni v. 1932 Läskelä Oy:n palvelukseen apulaistyönjohtajaksi. Läskelä Oy:n tultua yhtiömme omistukseen hänet nimitettiin v. 1941 vanhemmaksi metsätyönjohtajaksi Pohjois-Karjalan hoitoalueeseen Enon Keskijärvelle, jossa hän edelleenkin toimii. Hän on pitkän ajan yhtiötämme palvelleena saavuttanut runsaasti arvontantoa metsänmyyjien, metsätyöntekijäin ja esimiestensä taholta.

HÖGFORSIN TEHTAAT

SVEN SÖDERLUND

työnjohtaja emalilaitokselta täyttää 60 vuotta 7. 1. Hän on syntynyt Fiskarsissa. Tehtaan työhön hän tuli v. 1926 työkaluosastolle, missä korjasi ja valmisti malleja kahden vuoden ajan. Kun tehdas aloitti kylpyammeitten emaloinnin, hän siirtyi emalilaitokselle ja oppi alusta alkaen emaloinnin salaisuudet ulkomaisien asiantuntijoiden opastuksella. Oltuaan parin vuoden ajan ammeitten emalipäällystäjänä hänet v. 1931 nimitettiin työnjohtajaksi, mitä tointa hän on siitä alkaen hoitanut.

KAARLO VIRTANEN

työnjohtaja maatalousosastolta täyttää 60 vuotta 26. 1. Hän on syntynyt Karjalohjalla. Jo nuoresta pitäen hän toimi maatalousalalla. V. 1929 hän tuli Högforsin tehtaan Vanjärven kartanon työnjohtajaksi. V. 1935 hän siirtyi Salmion tilan työnjohtajaksi, missä toimesta oli vuoteen 1945. Viimemainittuna vuonna hän siirtyi Karkkilaan, missä hän on toiminut maatalousosaston ja viimeksi halkotarhan työnjohtajana.

ANNI LEHTONEN

siivooja liesiosastolta täyttää 60 vuotta 31. 1. Hän on syntynyt Nummella. Tehtaan palveluksessa hän on työskennellyt useaan otteeseen mm. maatalous- ja liesiosastolla sekä valimossa. V:sta 1948 alkaen on hän toiminut liesiosaston siivoojana.

VÄINÖ HASSELMAN

valimotyöntekijä valimosta täyttää 60 vuotta 10. 2. Hän on syntynyt Somerolla. Tehtaan työhön hän tuli v. 1926 puhdistamoon, missä toimi kaksi vuotta. Sen jälkeen hän siirtyi liesien kasaajaksi liesiosastolle. Oltuaan jonkin aikaa myös rakennusosaston töissä hän siirtyi v.

1936 valimoon, missä työskenteli kaa-vaajana ja valajana. V:sta 1956 lähtien hän on toiminut 4. valimossa tyhjennyskoneen hoitajana.

RUDOLF LEMMETTY

viilaaja Lahden tehtaalta täyttää 50 vuotta 4. 1. Hän on syntynyt Valkjärvellä. Tehtaan palvelukseen hän tuli v. 1956.

HILJA KARHULA

hiekanjakaja valimosta täyttää 50 vuotta 4. 1. Hän on syntynyt Tyrnävällä. Tehtaan valimoon hän tuli työhön v. 1952. Nykyisin hän toimii valimohiekan jakajana.

ELSA UITTOMÄKI

siivooja Heinolan tehtaalta täyttää 50 vuotta 7. 1. Hän on syntynyt Ilmajoella. Tehtaan palvelukseen radiaattoriosastolle hän tuli v. 1957.

VIENO SAARELA

keittäjä virkamieskerholta täyttää 50 vuotta 8. 1. Hän on syntynyt Rantsilassa. Virkamieskerhon keittäjäksi hän tuli 1. 8. 1964.

Kaarlo Virtanen

Väinö Hasselman

Rudolf Lemmetty

Vieno Saarela

Arvo Lehtoranta

Kerttu Martiskainen

ARVO LEHTORANTA

meislaaja puhdistamosta täyttää 50 vuotta 11. 1. Hän on syntynyt Vihdissä. Tehtaan työhön hän tuli v. 1938 puhdistamoon, missä edelleenkin toimii meislaajana.

RISTO LINDFORS

levyseppä kattilaosastolta täyttää 50 vuotta 17. 1. Hän on syntynyt Pyhäjällä Ul. Tehtaan kattilaosastolle hän tuli työhön v. 1931 ja toimii siellä edelleenkin valmistaen keskuslämmityskattiloita. Hänet tunnettiin nuorempana innokkaana urheilun harrastajana. Kymiyhtymän ennätys kuulantönnössä v:lta 1939 on vieläkin hänen nimissään tuloksella 14.18. Hän on osallistunut Karkkilan kauppalan kunnalliseen elämään. Hän on usean vuoden ajan ollut ja on edelleen kauppalanvaltuuston jäsen.

HELVI ROSENQVIST

keernantekijä keernaosastolta täyttää 50 vuotta 25. 1. Hän on syntynyt Vihdissä. Tehtaan työhön keernaosastolle hän tuli v. 1939.

KERTTU MARTISKAINEN

konttoristi Heinolan tehtaalta täyttää 50 vuotta 26. 1. Hän on syntynyt Johanneksessa. Yhtiön palvelukseen Högforsin tehtaalle Karkkilaan hän tuli v. 1946 toimien ensin radiaattoriosastolla kirjuriina ja v:sta 1949 lähtien rakennusosastolla konttoristina. V. 1962 hän siirtyi Heinolan tehtaan myyntiosastolle.

ELNA ERONEN

valunpuhdistaja puhdistamosta täyttää 50 vuotta 3. 2. Hän on syntynyt Vihdissä. Tehtaan työhön hän tuli v. 1943 puhdistamoon, missä edelleenkin toimii kappaleiden viimeistelijänä.

ANTERO JÄRVENPÄÄ

valimotyöntekijä valimosta täyttää 50 vuotta 4. 2. Hän on syntynyt Vimpelissä. Tehtaan työhön hän tuli v. 1951 valimoon, missä nykyisin toimii keernojen poistajana.

VILHO PITKÄLAHTI

kuormaaja Heinolan tehtaalta täyttää 50 vuotta 22. 2. Hän on syntynyt Lahdessa. Tehtaan palvelukseen radiaattoriosastolle hän tuli v. 1963.

ERKKI HAANPÄÄ

konekaavaaja valimosta täyttää 50 vuotta 24. 2. Hän on syntynyt Kauhajoella. Tehtaan työhön valimoon hän tuli v. 1945.

Manan majoille

Syyskuun 21 pnä kuoli vaikean sairauden kestätyään leikkuukoneen apunainen Hilja Toukkari Kymin paperitehtaalta. Hän oli syntynyt 27. 5. 1909 Jääskessä. Yhtiön palvelukseen Voikkaan rakennusosastolle hän tuli v. 1927. Hän työskenteli erilaisissa tehtävissä useilla osastoilla. Kymin paperitehtaalle leikkuukoneen apunaiseksi hän tuli v. 1945. Ystävällistä ja elämämyönteistä manan majoille siirtynyttä jäivät lähinnä kaipaamaan lapset perheineen.

Elna Eronen

Antero Järvenpää

Hilja Toukkari

Juantehtaan 150-vuotisjuhlat

Juantehtaan seuratalon ullakolta on suursiivouksen jäljiltä löytynyt oheinen Juantehtasta esittävä tunnuskuva, joka nyt on saanut paikansa sosiaalitoimiston seinällä. Vuosilukujen ja suorasukaisen ytimekkään tervetuloitovotuksen perusteella on helppo päätellä, että kysymyksessä on ollut v. 1896 vietetyn Strömsdalsbrukin 150-vuotisjuhla. Ilmeisesti tämä somistus on ollut kiinnitettynä juhlapaikalle. Juantehtas oli silloin vielä rautaruukki masuuneineen ja kankivasaroineen.

Noista juhlista on myös käytetty vissämme selostus, joka on julkaistu sanomalehti Uudessa Savossa. Juh-

lat pidettiin heinäkuun 4 p:nä 1896. Lehti kertoo:

"Aamusilla klo 7—8 soitettiin ensin kirkonkelloja ja sitten 8—9 soittehti tehtaan oma torvisoittokunta vesijohdon tornissa. Kaikki tämä tuntui hyvin juhlalliselta, erittäinkin kun aamu oli mitä kaunein kesäaamu ja tehtaan kaikki osat, jotka voi seisottaa, lepäsivät hiljaisuudessa. Klo 11 alkoi yhteinen juhla tehtaalaisten kesken. Kuopion pataljoonan torvisoittokunta soittehti ensin muutamia kappaleita. Sitten piti avaus- ja tervehdyspuheen konttoristi H. Sauren, jonka jälkeen saatiin kuulla soittoa ja kaunista laulua, jonka viimeksimainitun suoritti erityisesti tilaisuutta varten harjoitettu sekakööri.

Juantehtaan perustamisesta ja sen historiasta teki op. K. Riberg selkoa ja läsnäolijat suurella mielenkiinnolla sitä kuuntelivat. Tämän jälkeen lausui op. T. Rissanen Kalevalasta Raudan synty-runon, joka sekin huvitti kuulijoita.

Alkoi sitten tehtaalaisten työmiesten yhteiset päivälliset, jotka oli valmistettu suureen kalustoliiteriin. Yht'aikaa sopi noin alun kolmattasataa henkeä ruualle. Ikävä vain, ettei tehtaan päällysmiehet olleet yhdessä työmiesten kanssa näillä juhlapäivällisillä, vaan he söivät mikä missäkin. Vaan totta heillä lie nee ollut omat syynsä siihen vaikuttamassa. Soittokunta soittehti koko päivällisen ajan ja antoikin se koko liemen ruokavieraille. Iltapuoleen oli sitten yleinen kansanjuhla."

Jatkoa sivulta 23

Hevosmiehenä Vikman joutui läheisesti tekemisiin herrojen kanssa. Alfthan oli kiivas liikkeissään, matkan aikanakin heittelehti reessä sinne tänne. Hän piti ankaraa järjestystä. Hän ei antanut kyytimiehelle juomarahaa ja kielsi Vikmanin ottamasta toisiltakin. Toista oli ennen Alfthanin aikaa. Venäläiset olivat avokätisiä, mutta kyllä hevosestakin piti toisinaan ottaa irti kaikki mahdollinen. Ennätysajassa puolesatoista tunnissa Vikman ajoi Juantehtaalta Kuopioon silloin, kun hän kyyditsi äkkiä sairastunutta kasööri Guseffia Kuopioon sairaalaan. Onneksi keli oli hyvä ja reki kiiti järvenselille viitoitettua talvitietä pitkin. Mutta ei Kuopion lääkärikään voinut potilasta pelastaa, vaan hän oli aamuun mennessä vainaja.

Vikman teki talvisin toisenkin Kuopion matkan. Väliin sattui niin, että päivätyön päätyttyä oli vielä lähdettävä rahdinajoon tai kyytimatkalle Kuopioon. Perillä luonnollisesti yövyttiin, ennen kuin lähdettiin takaisin. Sellaisesta matkasta sai ylimääräistä kahvirahaa 50 penniä. Toisinaan Vikman joutui kuljetta-maan myös rahalähetyksiä. Ne hän kätkei kaurasäkkiin.

Aivan erityisellä lämmöllä Vikman muisteli kauppaneuvos Gösta Björkenheimiä. Ensimmäisen maailmansodan aikana Juantehtas siirtyi Kymiyhtiön omistukseen ja Björkenheimistä tuli tehtaan uusi johtaja. Hän ihastui Juankosken kauniiseen luontoon, välittömiin ihmisiin ja idylliseen tehtaaseen. Kiireitensä keskellä hän käväisi Juankoskella virkistymässä ja Vikman joutui tietenkin häntä kyytimään. Lyhyesti mutta paljon sanovasti Vikman päätti Björkenheim-tarinansa: "Hän oli hyvä mies. Niitä etitään."

Kalle Vikman viettää rauhallista elämänsä ehtoota Juankosken vanhainkodissa. Hän maksaa yöspiton-sa, mutta yksinäisenä ja yhdeksättäkymmentä ajast'aikaa takanaan hän tarvitsee tietenkin jo toisten hoivaa ja huolenpitoa. Mutta hän suunnittelee yhä tulevaisuuttaankin. Tammi-kuun 28 päivänä hän viettää Kal-lenpäivää ja samalla 84-vuotissyntymäpäiväänsä. Tuona juhlapäivänä varmaan Kalle Vikmanin mieleen nousee monta kirkasta nuoruuden muistoa.

Joulukuinen Juankoski

Käydessämme äsken Juankoskella seutu oli somistautunut tunnelmalliseen talviasuun. Oli lunta, pakkasta ja koskesta kohosi huurua. Tällaisen joulukortti-aiheen nappasimme tehtaasta ylävirran puolelta. Sen mukana lähettämme lehtemme jouluterveiset niin juantehtaalaisille kuin muillekin yhtiöläisille.

Kuusankosken Kirkkokuoro 40-vuotias

Harvalla paikkakunnalla kuorolauluharrastus on niin vireätä kuin Kuusankoskella. Sillä on vuosikymmenien takaiset perinteet ja Kuusankoskella on ollut onni saada kuoronjohtajikseen kyvykkäitä ja innostavia persoonallisuksia.

Viime adventtina Kuusankosken Kirkkokuoro juhli 40-vuotista toimintaansa antamalla kirkossa juhla-konsertin, jonka päänumerona oli L. J. G. Strählen kantaatti 'Katoamattomat aarteet' seka- ja mieskuorolle sekä sooloille urkujen säestyksellä. Tilaisuudesta muodostui kaunis ja kohottava säveljuhla.

Kuusankosken Kirkkokuoron perusti seurakunnan ensimmäinen kanttori-urkuri P. O. Salokannel. Tärkeällä sijalla kuoron toiminnassa on tietenkin ollut jumalanpalvelusten rikastuttaminen kuorolaululla ja muutenkin virsilaulun tukeminen jumalanpalveluksissa. Lisäksi kuoro on laulanut monissa erilaisissa seurakuntatilaisuuksissa ja juhlissa, käynyt tervehtimässä laulullaan sairaalan potilaita ja vanhainkodin asukkaita, järjestänyt laulajaisia ja konsertteja, joista varsinkin adventtikonsertti on tullut vuoden toiminnan keskeiseksi tapahtumaksi. Myös yhtiömme eläkeläisjuhlissa on saatu kuulla Kuusankosken Kirkkokuoron esityksiä. Kaikkiaan kertyy kuorolle esiintymisiä 40 vuoden ajalta 1150. Kuoro on myös ottanut osaa kaikille valtakunnallisille, hiippakunnallisille ja Kymenlaakson kirkkolaulujuhille ja toiminut kolme ker-

taa maakunnallisten laulujuhlien isäntänä.

Kuoron ohjelmisto sisältää tähän mennessä kolmisensataa sävellystä. Joukossa on myös laajamittaisia, pitkäaikaista harjoitusta vaativia teoksia kuten motetteja, kantaatteja, psalmeja ja säestyksellisiä hymnejä. Suurimuotoisista teoksista mainittakoon Linnalan kantaatti Maria, Schützin oratorio Vapahtajan seitsemän sanaa ristillä sekä viime keväinen Cherubinin c-molli Requiem yhteisesityksenä Sekakuoro Kaiun ja Kuusankosken Orkesterin kanssa.

Tirehtööri Salokannel johti kuoroa alun neljäntäkymmentä vuotta. Opettaja Juho Laurikaisen vastatessa väli vuoden kuoron johtamisesta tuli uudeksi johtajaksi v. 1958 seurakunnan vastavalittu kanttori Tapani Rautasuo, joka on suuresti edistänyt ja rikastuttanut Kuusankosken seurakunnallista musiikki-toimintaa. Kuoron varajohtajina toimivat opettaja Juho Laurikainen sekä dipl. ins. Erkki Laasonen ja puheenjohtajana työnjohtaja Toimi Laine. Kuoron jäsenluettelossa on vuosien mittaan tietenkin tapahtunut muutoksia. Noin 300 laulajaa on tähän mennessä ollut kuoron riveissä mukana, heidän joukossaan lukuisasti yhtiöläisiä.

Kirkkokonsertin jälkeen kuoron 40-vuotisjuhla jatkui Kymintehtaan seurakuntatalossa, jossa kuoro joultui lukuisten onnittelujen kohteeksi. Yhtiömme onnittelut esitti sosiaalipäällikkö Ake Launikari.

Toimituksen tuolilta

Viime numerossa lupasimme joululukemiseksi Tehtaanlääkärin selonteon voikkaalaisten tupakkagallupista. Se onkin jo paperilla, mutta lukuisten graafisten esitysten takia sen painokuntoon saattaminen on siksi suuritöinen, että se näkee päivänvalon vasta helmikuussa.

Tupakantuprututtajat ja piipunrasaajat voivat siten vedellä joulusavunsa kaikessa rauhassa, mutta kun sitten vuoden loppupäivinä alkaa sieltä sisikunnasta nousta niitä hyvien päätösten ohjelmia, niin silloin tulisi miettiä sitä tupakkalakkoakin.

*

Lieneeköhän koskaan ihmisestä käyty sellaista kamppailua kuin nykyisin. Häneen vedotaan jos jollakin tavoin. Kaikenlaiset mainokset tulvivat häntä vastaan, lupaavat tehdä hänen elämänsä onnelliseksi, muuttaa hänen maallisen vaelluksensa ruusuilla tanssimiseksi.

Tästä johtuu, että tavanomaiset sanat ovat menettäneet merkityksensä. Aina pitää keksiä uutta, uusia ilmauksia. Eikä tämä rajoitu vain kaupankäyntiin, vaan näin menettellään myös aatteellisessa ja harrastustoiminnassa. Pelätään, että muutoin ei kyetä herättämään huomiota eikä saamaan ihmisiä mukaan.

Tällaiseen liittyy usein hupaisiakin piirteitä. Ajatelkaamme vain esimerkiksi yhtiömme harrastusurheilua. Kävelyn sijasta patikoidaan, marras-marssitaan, kuutamokohde antaa romanttista hohdetta, uimanäytöksestä tulee vesishow jne. Sinänsä täysin viatonta, mutta juuri ajan henkeen viritettyä ja myös tuloellista kuten numeroista näkyä.

*

Tavalliset asiat, totut tavat, ohjelmat ja julistukset on saatava näyttämään uusilta. Niille on annettava uudet nimet ja ne on puettava uusiin asuihin. Tarvitaan mainosmiehiä, tekstinikkareita, lavastajia, valaistusmestareita, psykologeja, ideoitten kauppaajia ja ties vaikka mitä. Ja tämä kaikki ihmisten parhaaksi.

Onneksi tämä rumputuli hetkeksi hiljenee ja ihmiset alkavat viettää joulua, jossa sentään on vielä jotakin vanhaa tallella.

T u o m o

